

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**
Mateřské školy, Náchod, Havlíčkova 1848

Se zaměřením na EVVO
V souladu s RVP PV

Za vším hledej
SLUNCE

2017/2018

Školní vzdělávací program Mateřské školy, Náchod, Havlíčkova 1848	
Vypracováno ředitelkou školy ve spolupráci s kolektivem mateřské školy. Projednáno se zřizovatelem: 28.8.2017	
Č.J. 85/2017	Platnost: 1.9.2017
Spis. a skartační znak:	Účinnost: 1.9.2017
Aktualizováno:	

OBSAH:

1. Údaje o mateřské škole.....	str.3
2. Charakteristika mateřské školy.....	str.4
3. Podmínky vzdělávání.....	str.5-17
• Věcné podmínky a rozvoj materiálně technického zázemí školy	
• Životospráva	
• Psychosociální podmínky	
• Organizace	
• Řízení MŠ	
• Personální a pedagogické zajištění	
• Spoluúčast rodičů a partnerů školy	
• Podmínky vzdělávání dětí se SVP a cizinců	
• Podmínky vzdělávání dětí nadaných	
• Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	
4. Organizace vzdělávání.....	str.18-22
• Třídy a jejich charakter (umístění, vybavení), pravidla pro zařazování dětí do tříd	
• Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě	
• Přijímání dětí k docházce do mateřské školy	
• Individuální vzdělávání (dle § 34b školského zákona)	
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	str.23 -33
• Zaměření školy, profilace	
• Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	
• Metody a formy vzdělávání uplatňované školou	
• Vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných	
• Vzdělávání dětí od dvou do tří let	
6. Vzdělávací obsah.....	str.34-55
6.1. Hlavní témata, vzdělávací oblasti a dílčí cíle.	
6.2. Další činnosti	
6.3. Dílčí výstupy – kompetence.	
6.4. Integrované bloky a jejich charakteristika.	
6.5. Třídní vzdělávací programy, charakteristika tříd	
6.6. Nabídka rozšířených aktivit školy	
6.7. Školní tradiční akce a prostředky k realizaci cílů	
7. Struktura evaluace MŠ a její metody (plán evaluace).....	str.56-61

1. Údaje o mateřské škole

Název školy :	Mateřská škola, Náchod, Havlíčkova 1848
Sídlo školy :	Havlíčkova 1848, Náchod, 547 01
Právní forma :	Příspěvková organizace
Zřizovatel:	Město Náchod
Ředitelka MŠ :	Mgr. Michaela Trejtnarová (zpracovatel ŠVP)
Zastupující uč.	Miroslava Bečková
Telefon :	491 427 248 – budova školy, třídy 736 772 040 – ředitelka 605 033 770 – omlouvání dětí + vedoucí ŠJ
E-mail :	msplhov@msplhov.cz
<u>www.stránky</u> :	www.msplhov.cz
IČO :	709 96 440
Bankovní spojení :	78-8859160257/0100
Součást školy :	Školní jídelna
Kapacita MŠ :	5 tříd (28,28,28,28,12), celkem 124 dětí
Název programu :	„ Za vším hledej slunce“

2. Charakteristika mateřské školy

Za vším hledáme slunce:

„Bez slunce by nebylo života a tak jej hledáme za vším, co nás obklopuje. Učíme děti poznávat nejen sebe, druhé, ale i přírodu, jejíž jsme součástí. Umožňujeme dětem přímý kontakt s přírodou, učíme děti pozorovat, vnímat, objevovat a prožívat přírodu. Vždyť všichni jsme její součástí a hlavně ona je součástí každého z nás.“

Mateřská škola, Náchod, Havlíčkova 1848 zahájila svůj provoz v roce 1987. Moderní budova se nachází nedaleko zámku v Náchodě na severním svahu a je součástí sídliště Plhov. Budova má dvě podlaží. V každém podlaží se nachází dvě třídy, v přízemí je malá třída s 12- ti dětmi.

Mateřskou školu může navštěvovat až 124 dětí, které jsou rozděleny do pěti tříd s názvy

1. třída Kořata (28), 2. třída Berušky (28), 3. třída Veverky (28), 4. třída Krtci (28),

a 5. třída Čmeláci (12). Třídy jsou prosluněné a prostorné, vybavené nábytkem odpovídajícím antropometrickým požadavkům. Slouží jako herny, jídelny i ložnice. Součástí školy je školní jídelna. Okolí školy tvoří zahrada, která je od roku 2014 novou přírodní zahradou s centry aktivit, která nabízí dostatek podnětů pro činnosti a hry venku. Škola je v blízkosti lesa a zámeckého parku, čehož plně využíváme pro pobyty venku i jiné výchovně vzdělávací činnosti. Naší prioritou je směřování k přírodě, ale každý rok vytváříme také nové podmínky pro zlepšování výchovně vzdělávacího procesu i v jiných oblastech. Zapojujeme se do nových projektů, rozšiřujeme sportovní aktivity u dětí, zařazujeme principy zdravé životosprávy.

V každé třídě je zařízen digitální koutek, kde se děti mohou věnovat edukačnímu programu a využívat digitální pomůcky k badatelským aktivitám. U našich nejstarších dětí využíváme interaktivní tabuli nejen pro plnění vzdělávacích cílů, ale i pro rozvoj tvořivosti a seznamování s různými způsoby práce na PC. Centra aktivit s objevy a pokusy jsou nedílnou součástí každé třídy. Dětem je tak umožněno pozorovat přírodu nejen při pobytu venku, ale i v mateřské škole. Nejenom děti a kolektiv školy, ale také rodiče dětí se s námi zapojují do údržby školní přírodní zahrady, na které máme mobilní záhony s výpěstky. Každoročně realizujeme zahradnické projekty, které nám umožňují sdílet zkušenosti a zážitky z jednotlivých tříd a tím dochází k podpoře sounáležitosti s mateřskou školou.

V mateřské škole je 20 zaměstnanců. Z toho 10 kvalifikovaných učitelek, 2 pedagogické asistentky (z toho 0,5 školní asistent), 2 kuchařky, 1 vedoucí školní jídelny, 1 údržbář, 4 uklízečky. Společně plánují, hodnotí a navrhují podněty pro další práci. Naší snahou je být učiteli se organizací, která je otevřená novým směrům, podnětům i požadavkům.

3. Podmínky vzdělávání

- **Věcné podmínky a rozvoj materiálně technického zázemí školy.**

Herní tříd jsou rozděleny na mnoho hracích a pracovních koutků - center aktivit, které vytváří učitelky za pomoci dětí. Zde se děti věnují experimentování a manipulaci s materiálem, konstruování, výtvarným dovednostem a dalším činnostem, které uspokojují jejich přirozené potřeby. Učitelky dbají na variabilnost a časté obměňování center aktivit, aby byly děti stále aktivovány a podněcovány k novým činnostem. Pomůcky, hračky a výtvarný materiál je vždy dětem snadno dostupný na policích a v otevřených skříňkách. Děti si ukládají do papírové schránky své výtvořky, mladším dětem pomáhají učitelky s ukládáním výtvořek, které slouží učitelkám k evaluaci a dětem pro radost při sdílení pocitů z tvořivé činnosti - **dětská portfolia**.

Snažíme se využívat různých dotačních programů kraje a MŠMT. V rámci těchto projektů vytváříme a zlepšujeme podmínky ke vzdělávání dětí. Snažíme se získávat zdroje pro nákup učebních pomůcek a materiálů. Nově mají děti možnost využití IT techniky (tabletů, notebooků pro děti a interaktivní tabule), která slouží výchovně vzdělávacím aktivitám nejenom ve třídách, ale i venku. Každý rok se věnujeme plánovanému rozšiřování nabídky didaktických pomůcek.

V současné době je naší největší učební pomůckou nová školní zahrada.

Protože se nám splnil sen o naší přírodní zahradě a od jara 2015 se můžeme s novou zahradou seznamovat a dále ji doplňovat a utvářet. Je plná podnětů a koutků určených k tvořivosti dětí, objevům a pokusům. Naším přáním je využívat školní zahradu po celý den. Chceme se zaměřit na přirozenou hru a vést děti k tvořivosti a objevování krásy přírody. Čeká nás ještě tvorba dalších herních koutků a center aktivit.

Celá naše školka je vyzdobena pokojovými květinami, chodby i třídy jsou plné květeny.

V péči o ně nám pomáhají naše paní uklízečky. Často pečujeme a přesazujeme společně s dětmi.

Od jara až do podzimu se o venkovní výzdobu přízemních oken starají paní učitelky. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy podle daných předpisů. Jsou pravidelně prováděny revize a kontroly.

- **Životospráva**

Naše mateřská škola se snaží být „Zdravou mateřskou školou“. V minulosti jsme se zapojili do projektu Zdravá abeceda. Zaměřujeme se na oblast stravování, pitného režimu, pobytu venku, her ve třídách i odpočinku., zařazujeme různé sportovní aktivity.

Stravování

Vedoucí školní jídelny společně s kuchařkami sestavuje jídelníček dětem tak, aby byla dodržena pestrost nabízené stravy, odpovídala stravovacím a hygienickým normám. Dětem je nabízena strava bohatá na vitamíny a minerály. Ovoce a zelenina je nabízena i v průběhu dne, společně s nápojem. Spolu s dětmi tomu říkáme „**mlsání ovoce a zeleniny**“. Děti se samy obsluhují, učí se samostatně stolovat, používat příbor, udržovat čistotu a pořádek, uklízet nádobí. Ve třídě předškolních dětí si děti denně připravují samostatně ranní svačinu. Mladším dětem je to umožněno několikrát týdně. Před obědem navštíví každou třídu paní kuchařka, která stravu vydává, což je oboustranným přínosem pro děti (pobízení, vysvětlení přípravy jídla a surovin) i pro kuchařky (změny v jídelníčku, výběr receptur). Mezi přesnídávkou, obědem a odpolední svačinou je respektován přiměřený interval (dvě a půl až tři hodiny). Dětem se stravovacím omezením umožňujeme po dohodě se zákonnými zástupci změnu stravovacího režimu (alergie aj. – musí být potvrzeno lékařem).

Pitný režim

V průběhu celého dne mají děti k dispozici nápoj (základem je voda). Do vlastních hrnečků se učí samostatně nalévat pití. Je jim nabízen také čaj, džus, ovocné šťávy, minerálky, vitamínové nápoje a mléko. Pitný režim je dodržován i při pobytu na školní zahradě.

V průběhu celého dne jsou děti pobízeny k pití, aby se jim tato potřeba stala přirozenou.

Pobyt venku

Při pobytu venku navštěvujeme školní zahradu, lesy v okolí školy, zámecký park. Starší děti jezdí často na malé výlety a podnikají delší vycházky po okolí Náchoda. Pobyt venku se uskutečňuje každý den, zpravidla od 9.30. do 11.30 hodin. Pouze v době nepříznivého počasí zůstávají děti v budově školy (silný déšť, vítr a mráz). Děti jsou pobyt venku

otužovány, mají dostatek pohybových aktivit (sporty). Jsou poučovány o bezpečnosti-silničního provozu, při hrách v lese i na školní zahradě. Jejich oděv je přizpůsoben počasí.

Hry ve třídách, hygiena

Třídy dětí jsou v průběhu celého dne dostatečně větrány. V době nepřítomnosti dětí probíhá každodenní úklid a vysávání kobereců. Děti mají přístup k věkově přiměřeným hračkám i pracovnímu materiálu – vše je v jejich dosahu. Stoly i židle odpovídají antropometrickým požadavkům (růstu dětí). Třídy jsou vhodně osvětleny.

V umývárkách je přizpůsobena dětem teplota vody, kterou používají. Vedeme je k samostatnosti při hygieně a používání toalety. Pravidelně do svých třídních programů zařazujeme projekty, které se týkají osobní hygieny (např. Zdravý zoubek).

Odpočinek

Starší děti pouze odpočívají na poduškách. Po poslechu pohádky se věnují zájmovým a volným aktivitám. Mladší děti mají svá označená lehátka, která se 1x za 3 týdny převlékají. Praní prádla je smluvně ošetřeno. Čisté prádlo se skladuje ve skladu k tomu určeném. Špinavé prádlo je v látkových pytlích připraveno na odvoz v prádelně školy. Děti si nosí z domova každý týden čistá pyžama. Před i po odpočinku dětí jsou ložnice dostatečně větrány. Při odpočinku respektujeme potřeby dětí. Nespavým dětem je nabídnuta náhradní činnost.

- **Psychosociální podmínky**

Jedním z našich hlavních cílů je „šťastné a spokojené dítě“.

Snahou všech je vytvořit bezpečné a klidné prostředí, ve kterém panuje pohoda a dobrá nálada. Komunikace, spolupráce a vstřícnost jsou na prvním místě v dorozumívání dětí i dospělých. Nadále podporujeme u dětí sebedůvěru, toleranci a úctu k ostatním. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodněn, všechny děti mají stejná práva a povinnosti. Na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch.

V každé třídě si učitelky společně s dětmi utvářejí pravidla, která jim pomáhají při volných a řízených činnostech orientovat se v konfliktních situacích a společně je řešit, hledat cesty a hodnotit chování a jednání ve skupině dětí. Děti jsou vedeny k samostatnosti a mají volbu svobodně se rozhodnout. Učitelka je vždy dítěti oporou a se

zájmem pomáhá dětem řešit krizové situace. Nedílnou součástí života naší MŠ jsou školní tradice, které jsou zdrojem velkého citového uspokojení dětí i všech ostatních.

Mateřská škola nabízí dětem vzdělávání v metodě **FEURSTEINOVA INSTRUMENTÁLNÍHO OBOHACOVÁNÍ** (www.COGITO.Fie.cz)

Dvě učitelky se účastnily výcvikových kurzů vedených jednou z předních osobností soudobé české pedagogiky a psychologie Doc. PhDr. Věrou Pokornou. Metoda je založena na zprostředkování postupně náročnějších úkolů sestavených do cvičných sešitů (instrumentů). S dětmi ve věku 5-6-ti let se pracuje v malé skupině, potřebují pouze papír a tužku. Cílem metody je zvýšit myšlení dětí, rozvinout jejich schopnost učit se. Předávat jim strategie a způsoby duševní práce tak, aby se děti dobře orientovaly ve vlastním životě i ve světě. V naší mateřské škole s touto metodou pracujeme již od října 2010.

Po dohodě s rodiči je vybrána skupina 5 -6 dětí ve věku od 5 let.

Hodina probíhá každé pondělí odpoledne ve třídě Čmeláků. Pod vedením učitelek: Jitky Dostálové a Jarmily Štěpánové

- **Organizace**

V mateřské škole je pět tříd

1. Třída **KOŤATA** třída pro 28 dětí, v prvním podlaží s výstupem na školní zahradu
2. Třída **BERUŠKY** třída pro 28 dětí, v prvním podlaží s výstupem na školní zahradu
3. Třída **VEVERKY** třída pro 28 dětí, ve druhém podlaží.
4. Třída **KRTCI** třída pro 28 dětí, ve druhém podlaží.
5. Třída **ČMELÁCI** třída pro 12 dětí, v přízemí budovy s okny do ulice

Pro plynulý provoz naší školy je nezbytný promyšlený komunikační a informační systém mezi pracovníky a rodiči (nástěnky, webové stránky školy, porady, schůzky, letáky, ankety). Děti jsou zařazeny v heterogenních skupinách dle přání rodičů, na jejich přání byla zřízena třída předškoláků „Veverky“. Děti se mohou zapojit do činnosti v kroužcích (rozšířené aktivity školy): sboreček, anglický jazyk, Tvořivá dílna. Kroužky jsou přístupné všem dětem, nejsou zpoplatněny. Rodičům jsou nabízeny konzultace s logopedickou asistentkou a učitelkou Janou Zelenou každý týden v odpoledních hodinách. Učitelky ve třídách mají prostor k improvizaci a tvořivosti. Reagují na podněty

ze strany rodičů a dětí a přizpůsobují jim svoji výchovně vzdělávací činnost. Režim dne je proto otevřený a pružný, aby bylo možné jej přetvářet a doplňovat.

Mimoškolní akce organizujeme většinou v dopoledních hodinách, aby nebyl narušen odpočinek dětí (výlety, exkurze, návštěvy kina a divadla apod.)

Akce s rodiči plánujeme v odpoledních hodinách a to i společné výlety do okolí Náchoda.

Organizace dne je dána rámcově, je možné ji dle potřeb upravovat a měnit

6.30 – 8.30	- scházení dětí, volná hra v centrech aktivit, individuální práce s dětmi
8.30 – 9.00	- průběžná hygiena, svačina
9.00 – 9.30	- komunitní kruh, řízené i volné činnosti ve škole i v přírodě s využitím center aktivit
9.30 – 11.25	- pobyt venku – vycházky, hry a činnosti na zahradě
11.30 – 12.15	- hygiena, oběd
12.15 – 14.00	- odpočinek, zájmové činnosti, individ. práce s dětmi logopedické chvílky, dovednosti s IT technikou
14.00 – 16.00	- odpolední zájmové činnosti, kroužky, spolupráce s rodiči

• Řízení MŠ

Jsme větší pětiletá mateřská škola, ale i přesto, je řízení postaveno především na osobních kontaktech, otevřené komunikaci a vzájemné dohodě. Každé pondělí máme společné malé porady, kde se věnujeme organizaci a plánování. V naší škole je již mnoho let stejný personál, jsou vytvořeny letité vztahy. Vzájemná komunikace je vstřícná, rovnocenná. Naší mateřskou školu zřídilo město Náchod, které přispívá na její provoz.

Od 1. 4.2014 byla do funkce ředitelky příspěvkové organizace jmenována Mgr. Michaela Trejtnarová. Ředitelku zastupuje paní učitelka Miroslava Bečková. Součástí mateřské školy je školní jídelna. Vedoucí školní jídelny je paní Věra Andrlová.

• Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole je celkem 20 zaměstnanců:

10 učitelek, 2 pedagogické asistentky, z nichž jedna je také školním asistentem, 1 vedoucí školní jídelny, 2 kuchařky, 4 uklízečky a 1 údržbář. Všichni mají požadované vzdělání a jsou pravidelně školeni. Věnují se sebevzdělávání (odborná literatura, internet, semináře, školení, sdílení zkušeností).

Společně se podílejí na přípravě školního vzdělávacího programu, zapojují se do mimoškolních aktivit. Vypomáhají při sběru výtvarného a pracovního materiálu apod.

Kolektiv zaměstnanců mateřské školy vytváří klidné a přátelské prostředí, dochází i k osobním setkáním na kulturních a společenských akcích.

Naší snahou je vytvářet takové pracovní prostředí, abychom se těšili do práce.

- **Spoluúčast rodičů (zákonných zástupců) a partnerů školy**

Po zápisu do mateřské školy je organizována schůzka s rodiči nově přijatých dětí. Na této schůzce jsou rodičům předány informace o mateřské škole, jsou seznámeni s řádem školy, organizací a vzděláváním. Rodiče dětí mohou před příchodem do mateřské školy využít náš adaptační program, kdy je jim umožněno společně s dítětem navštívit, po dobu dvou až třech dnů, mateřskou školu a tak své dítě lépe připravit na první vstup do MŠ. Mohou se zapojovat do třídních i školních programů a projektů, vstupovat během dne do třídy a pozorovat činnosti dětí. Často jsou zváni k účasti na mimoškolních aktivitách a akcích školy i konzultačních schůzkách. Každoročně zveme do mateřské školy odborníky z psychologické poradny či speciální pedagogy ke společné schůzce s rodiči a pedagogy.

Informace o životě mateřské školy získávají rodiče z nástěnek v jednotlivých třídách i z hlavní nástěnky, která je umístěna u vchodu do budovy školy. Také mohou využít webových stránek naší školy www.msplhov.cz. Tam najdou důležité informace, ale i pozvánky na různé akce školy. Pozornost je věnována také školní jídelně. Rodiče mají možnost navštívit paní vedoucí a konzultovat s ní své dotazy týkající se stravování v mateřské škole. Každý týden jsou na jídelním lístku seznámeni se skladbou stravy a pitného režimu v mateřské škole. Nahlížet mohou i na webových stránkách a nově přes www.strava.cz. Rodiče si mohou domluvit schůzku s učitelkami i ředitelkou školy. V dotaznících a anketách, které rodičům předkládáme, jsme informováni o jejich nápadech, námětech, ale i našich nedostatcích. Z výsledků vyvozujeme závěry pro další činnost. Jsou pro nás inspirací i motivací.

Naším záměrem je tuto spolupráci prohlubovat, a přispívat k tomu, aby se děti v mateřské škole cítily **šťastně a bezpečně.**

MĚSTO NÁCHOD

Je naším zřizovatelem. Přes odbor sociálních věcí a školství jsme dostatečně informováni o dění ve městě. Naše děti se účastní mnoha akcí a vystoupení. V průběhu školního roku

několikrát vítají nové občanky města Náchoda. Zástupci města se každoročně účastní našeho Pasování, kde se v prostorách obřadní síně na městském úřadě slavnostně loučíme s nejstaršími dětmi, které mateřskou školu opouští. Naše mateřská škola je pravidelně zvána na akce města, a jiných příspěvkových organizací, jejichž je město zřizovatelem. Jako je Městská knihovna, Děčko Náchod, Sportovní zařízení města, Domovy důchodců aj.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Naše mateřská škola spolupracuje se základními školami v Náchodě. Starší děti často navštěvují vzdělávací a sportovní programy základních škol. Na Plhově spolupracujeme především s prvním stupněm a družinou. Je v naší blízkosti a naše děti, po ukončení docházky, nastupují většinou do této ZŠ. Každým rokem vystupujeme společně se školní družinou na představení pro rodiče a veřejnost. Také navštěvujeme první třídu a družinu s budoucími prvňáčky. Jsme zváni na výtvarné Velikonoční a Vánoční výstavy. Naším přáním je rozšíření vzájemné spolupráce. Oblíbeným programem pro rodiče a děti je jarní odpolední vystoupení žáků z ZUŠ J.Falty v Náchodě. Je to vystoupení plné hudby a tance. Rodiče získají informace o studiu na umělecké škole.

ZŠ TGM nás každoročně zve na sportovní odpoledne, kde si děti mohou vyzkoušet různé aktivity na hřišti i v prostoru školy. Další je ZŠ Komenského, kam rádi chodíme na pozemky školy, kde žáci připravují program zaměřený na přírodu a ekologii pro naše děti.

STŘEDNÍ ŠKOLY

Mnohaletá spolupráce s Evangelickou akademií v Náchodě. Studenti této střední školy vykonávají u nás svoji praxi. Často pro naše děti organizují dopoledne plné her. Jsme zváni na jejich akce pro děti např: Pohádkový les, multikulturní výchovné programy (soutěže a úkoly).

OSTATNÍ PARTNEŘI a instituce

Již ve školním roce 2010 jsme zahájili spolupráci s firmou **AGRO Česká Skalice** a vytvořili projekt „**Malý zahradník**“. Stali jsme se **pilotní školou tohoto projektu**. Společně jsme vypracovali témata, která bychom s dětmi mohli uskutečnit. Tím započala naše spolupráce, která stále pokračuje. Každoročně realizujeme projekty, podle kterých již nyní pracuje 40 mateřských škol v ČR. Již nyní si mohou naše děti hrát na zahradníky s hráběmi a kolečky, sázet i přesazovat. V roce 2011 byl uskutečněn projekt „Pracujeme spolu u jednoho stolu“, byla vytvořena Tvořivá dílna, na kterou nám byla poskytnuta

dotace Královéhradeckého kraje. V roce 2013 se započal projekt „Ráj pro děti“ – vybudování přírodní školní zahrady. Na těchto projektech se podílel také partner AGRO CS.

Děčko Náchod je naším velkým partnerem. Účastníme se akcí v průběhu celého školního roku. Vítáme akce zaměřené na přírodu a ekologii. Společně slavíme významné dny pro přírodu, jako Den Země apod. Často se účastníme výstav a přehlídek.

SEVER – středisko ekologické výchovy a osvěty. Naše mateřská škola je v síti mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu. Tato síť mateřských škol se jmenuje **MRKVIČKA**.

Naše paní učitelky se účastní setkávání a seminářů. Přinášejí mnoho podnětů a nápadů.

Naší dětskou i učitelskou knihovnu doplňujeme o publikace a materiály k otázkám ochrany přírody a ekologie. V bulletinu Mrkvička a Ekoton často publikujeme své články.

BESIP: jsme přihlášení v projektu Bezpečná mateřská škola

Naše děti používají reflexní vesty. Každoročně se účastní týdenního projektu, při kterém se seznamují s prací policie, záchranářů, hasičů. Navštěvují jejich pracoviště a upevňují si vědomosti a dovednosti týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

PORADENŠTÍ PARTNEŘI

V oblasti výchovy a vzdělávání jsou nám velkými partnery odborníci z **PPP a SPC**.

(pedagogicko-psychologická poradna a speciálně- pedagogické centrum). Pomáhají nám při sestavování individuálních vzdělávacích plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupracují s mateřskou školou a rodiči při realizaci podpůrných opatření různého stupně. Často nás navštěvují a setkávají se společně s rodiči při schůzkách v naší mateřské škole.

Mnoho rodičů, společně se svými dětmi, navštěvují psychology a logopedy. Často nám tato pracoviště poskytují odborné materiály pro další práci s dětmi. Naše dvě paní učitelky se mohly účastnit velkého projektu zaměřeného na vzdělávání v metodě instrumentálního obohacování: Feuresteinova instrumentálního obohacování. To je velkým přínosem pro naši mateřskou školu. Využíváme také další nabízené vzdělávací programy.

DIVADLA, MUZEA

Několikrát ročně naši mateřskou školu navštíví Divadelní agentura Ludmily Frišenské se svým představením. Děti i rodiče jsou seznámeni s obsahem a názvem představení na informační nástěnce. Loutky i herci se těší velké oblibě a prožitek z představení často využívají učitelky pro další práci s dětmi. Navštěvujeme také městská divadelní představení a seznamujeme děti s historií města a kulturními památkami.

Galerie NG Náchod nás několikrát ročně zve na vzdělávací program s možností aktivního zapojení dětí do uměleckých činností. Pravidelně navštěvujeme Muzeum Náchod a Nové Město n.Metují.

FOND SIDUS, charitativní akce

Naše mateřská škola se každoročně účastní veřejné sbírky Fondu Sidus. Celý personál i rodiče dětí svou finanční sbírkou přispívají na nákup zdravotního zařízení např. do nemocnice Motol v Praze na dětské onkologické oddělení. Nákupem drobného dárku přispívají na dobrou věc.

Děti společně s kolektivem školy a rodiči podporují nemocné děti sbírkou PET víček.

Naše přání a návrhy na další úpravu podmínek vzdělávání:

- Rozšíření školní zahrady o dopravní hřiště
- Vybavení zahrady vodními prvky
- Vybavení tříd novým nábytkem a úložnými prostory
- Pořízení digitálních pomůcek do všech tříd
- Využití prostorů skladů v přízemí pro aktivity s dětmi
- Výměna podlahových krytin v chodbách školy
- Výstavba funkčních kuchyněk ve třídách
- Výměna vybavení šaten
- Navázání spolupráci s dalšími, novými partnery

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Od 1.9.2017 je naše MŠ zapojena do projektu „Šablony pro MŠ“

Projekt: Šablony pro MŠ Havlíčkova, Náchod je spolufinancován Evropskou unií. Výše poskytnuté podpory je 442 296,-Kč.

MŠ tyto prostředky využije zejména na personální podporu školního asistenta a společná setkávání s rodiči.

- **Podmínky vzdělávání dětí se SVP a cizinců**

K docházce do mateřské školy jsou přijímány také děti se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým můžeme nabídnout třídu č.5 Čmeláků v přízemí školy s bezbariérovým přístupem, do které je zařazeno 12 dětí nebo integraci v běžné třídě.

V případě, že škola v průběhu docházky dítěte na základě různých metod pedagogické diagnostiky zjistí odchylky ve vývoji, zahájí spolupráci se zákonnými zástupci a společně zvolí postup další práce s dítětem.

Mateřská škola vypracovává plán pedagogické podpory a zakládá portfolio dítěte, které v případě vyšetření v poradenském zařízení poskytuje odborníkům. Po vyšetření dítěte jsou poradenským zařízením doporučeny další postupy. Škola společně se zákonnými zástupci spolupracuje na dalším postupu. Na základě doporučení poradenského zařízení je školou vypracován IVP (individuální vzdělávací plán), nebo poskytnuty jiné stupně podpory (přidělení asistenta pedagoga, kompenzační pomůcky...)

Společně s učitelkou, pedagogickou asistentkou a odborníky z SPC, PPP (speciální pedagog, psycholog) a rodiči sestavujeme individuální vzdělávací plány, abychom napomohli k optimálnímu rozvoji osobnosti dítěte. Vedli dítě k co největší samostatnosti a nejlépe jej tak připravili na vstup do života. Nabízíme práci pedagogického asistenta a učitelky s mnohaletou zkušeností v oblasti logopedie.

Společně s odborníky a rodinou dítěte sestavujeme podpůrná opatření, která vyhovují potřebám dítěte a napomáhají naplňovat jeho vzdělávací potenciál (dle vyhlášky č.27/2016 Sb.)

Dětem jiných národností, dětem cizinců je věnována individuální péče, zejména v oblasti řečových dovedností a adaptace na prostředí mateřské školy. Jsou vypracovány plány rozvoje, kde se zaměřujeme na spolupráci s rodinami dětí, odborníky a tvorbě podmínek pro práci s těmito dětmi.

Naší snahou je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co **největší samostatnosti**.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP (plán pedagogické podpory)

- Učitelky ve všech třídách zakládají dětem portfolia a vedou pedagogickou diagnostiku. Od nástupu dítěte k docházce se věnují pozorování aktivit dětí a spolupráci se zákonnými zástupci
- Na operativních poradách podávají zprávu o třídě, jejíž součástí je i hlášení o pozorovaných odchylkách ve vývoji dětí.
- Koordinátorem jsou učitelky Jana Zelená a uč. Bc. Marie Benešová.
- Na základě posouzení škola vypracovává PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY. (podpora I.stupně, podkladem je ŠVP MŠ). V něm popisuje obtíže, stanoví cíle podpory a způsob vyhodnocování. S tímto dokumentem jsou seznámeni zákonní zástupci dítěte a zaměstnanci školy. Učitelky pracují podle PLPP a pravidelně jej vyhodnocují. V případě zlepšení se od PLPP ustupuje, v případě posouzení a návrhu na vyšší stupeň podpory dítěte se domlouvá se zákonnými zástupci další postup. Škola doporučí vyšetření u odborníků (SPC, PPP), ti mohou zařadit dítě do 2.-5. stupně podpory dle výsledků vyšetření dítěte.
- Škola postupuje podle vnitřního předpisu a vyhlášky č. 27/2016Sb.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP (individuální vzdělávací plán)

- IVP zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Zpracovává jej bez zbytečného odkladu nejpozději do 1 měsíce od doby doručení doporučení.
- S IVP jsou neprodleně seznámeni všichni vyučující dítěte.
- Je součástí školní matriky dítěte.
- Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitelka školy. Při zpracování spolupracuje pověřený koordinátor s učitelkou, asistentkou pedagoga a ředitelkou školy.
- Seznamování jsou zákonní zástupci dítěte (konzultační schůzka, spolupráce)
- Při zpracování vychází z doporučení odborníků a podmínek školy

- Škola vypracuje výkaz R44, na jehož základě jsou poskytnuty finanční prostředky na poskytnutí podpůrných opatření (asistent pedagoga, kompenzační pomůcky aj.)
- Obsah IVP: úpravy obsahu vzdělávání dítěte, metody a formy výuky i hodnocení výsledků vzdělávání
- IVP je doplňován a upravován i v průběhu školního roku podle potřeb dítěte
- Vyhodnocení probíhá nejméně 1 ročně ve spolupráci s poradenským zařízením.
- Průběžně je vyhodnocován na operativních poradách 1x měsíčně (pedagogičtí zaměstnanci podávají zprávu).

Návrhy na další úpravu podmínek pro zefektivnění vzdělávání v této oblasti
<ul style="list-style-type: none"> - Rozšíření relaxačních koutů pro děti s ADHD, PAS - Širší spolupráce se speciálním pedagogem - Pravidelné konzultační schůzky s rodiči - Pořízení dalších speciálních učebních pomůcek - Využití služby tlumočníka

• Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při pozorování a pedagogické diagnostice se zaměřujeme na vyhledávání dětí s nadáním či talentem. Spolupracujeme s rodiči dětí a společně se snažíme poskytnout podporu a zákonným zástupcům doporučit další odborný postup (návštěvu poradenského zařízení) Nadaným a talentovaným dětem nabízíme další aktivity formou rozšířených činností (kroužků), přizpůsobujeme podmínky a činnosti jejich potřebám, nabízíme programy s využitím digitálních technologií.

Zvýšeným individuálním přístupem a využitím didaktických pomůcek směřujícím k rozvoji nadání prohlubujeme oblast nadání a zároveň dítě podporujeme i v ostatních oblastech vzdělávání. Využíváme metody a formy práce vhodné pro dané nadání, nabízíme dítěti možnost prezentace a sdílení se staršími dětmi.

Nabízíme aktivity:

IT technika (PC, IT tabule), encyklopedie, návštěva ZŠ, vlastní prezentace aj.

Rozšířené činnosti: sborový zpěv, dramatizace, tvoření v dílně, výuku angličtiny, práce s PC a interaktivní tabulí, digitální pomůcky aj.

Návrhy na další úpravu podmínek pro zefektivnění vzdělávání v této oblasti
- Využití asistenta pedagoga pro práci s nadaným dítětem

- Pravidelné konzultační schůzky s rodiči
- Pořízení dalších speciálních učebních pomůcek (PC, encyklopedie, centra aktivit)
- Tvorba vlastního zázemí pro aktivní činnost nadaného dítěte
- Spolupráce s odborníkem v oblasti nadání

• **Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let, což je stanoveno ve školském zákoně (Zákon 561/2004 Sb. § 34 ods.1).

Mateřská škola může přijímat děti mladší tří let, a vytváří vhodné podmínky pro jejich vzdělávání. Pro děti mladší tří let jsou v naší mateřské škole určeny dvě třídy (č. 1 a č. 2) v prvním podlaží s výstupem na školní zahradu. Přístup do těchto tříd vyhovuje bezpečnostním a hygienickým požadavkům pro umístění dítěte mladšího tří let, které má sníženou schopnost orientace v prostoru. Mateřská škola přijala opatření týkající se bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, materiálních podmínek. Školou je vypracován vzdělávací obsah pro děti mladší tří let.

V obou třídách, kde jsou tyto děti zařazovány, je vybavení hrami i hračkami přizpůsobeno jejich věku. Obě třídy jsou heterogenní od 2 - 5 let. Nebezpečné předměty jsou z dosahu dětí, nabízeny jsou pomůcky věku přiměřené. Vhodnost didaktických pomůcek a materiálů je na posouzení zkušených učitelek. Pobyt dětí na školní zahradě je ošetřen vnitřním předpisem školy. Některé herní prvky nejsou určeny těmto dětem, učitelky musí zvážit situaci a schopnosti dětí.

V obou třídách je z bezpečnostních důvodů prioritou dělení dětí do skupin podle věku zejména při pobytu venku, ale i při jiných činnostech. Zajištěno je časové překrývání obou učitelek a možnost dozoru další dospělé osoby (školní asistent, chůva, učitelka).

Prostředí tříd umožňuje dostatečný prostor pro volný pohyb, hru a klid pro odpočinek.

Vybavení tříd vyhovuje hygienickým požadavkům. Škola vždy dohodne se zákonnými zástupci dítěte možnost použití inkontinečních pomůcek, jejich přinášení a ukládání.

Vždy vycházíme ze schopností a dovedností dítěte mladšího tří let, které je k docházce přijato, a konzultujeme se zákonnými zástupci podmínky vzdělávání. V případě potřeby podmínky přizpůsobujeme.

Návrhy na další úpravu podmínek pro zefektivnění vzdělávání v této oblasti

- Využití dalšího pedagoga, školního asistenta, chůvy

- Pořízení učebních pomůcek přiměřených věku
- Úzká spolupráce s rodiči (zapojení do aktivit)
- Tvorba zázemí pro odpočinek, relaxaci
- Další vzdělávání v tématu dětí mladších tří let

4. Organizace vzdělávání

• Třídy a jejich charakter (umístění, vybavení)

Naše mateřská škola je pětitřídní školou pavilónového typu. Třídy jsou pojmenovány názvy zvířátek, aby se příchozí lépe orientovali. Máme pět tříd: Čmeláci, Kořata, Berušky, Veverky, Krťci. Škola má svoji školní přírodní zahradu, školní jídelnu.

TŘÍDY (od přízemí po druhé podlaží budovy):

V přízemí školy je malá třída **ČMELÁKŮ (č.5)**, která připomíná malý byt o třech místnostech. Do této třídy mohou být zařazeny děti, které vyžadují speciální péči, se speciálními vzdělávacími potřebami

V současnosti zde pracují dvě pedagogické asistentky.

Tato třída je heterogenní (4-6-let) – věkově smíšená

Má vlastní sociální zařízení, třídu se stoly, kde se děti stravují.

Třída je vybavena počítačem pro děti i učitelky.

V chodbě před třídou je šatna, kde se děti přezouvají i převlékají.

Tato třída má bezbariérový přístup.

Kapacita této třídy je 12 dětí.

Pracuje zde jedna učitelka. Uklízečka do této třídy dochází ráno a odpoledne.

Otevírá se v 7.30 a všechny děti jsou tu do 12.30. V odpoledních hodinách se zde děti i z jiných tříd věnují rozšiřujícím aktivitám do 15:45.

Ranní scházení je ve třídě Krťků a po obědě jsou děti rozdělovány do jednotlivých tříd.

V prvním poschodí vlevo je třída **KOŘAT (č.1)**, která je situována do zahrady.

Třída je heterogenní (2-5 let)– věkově smíšená.

Tato třída má svoji šatnu, sociální zařízení, ložnici a hernu, třídu se stoly, kde se děti stravují. Strava se této třídy dopravuje výtahem ze školní jídelny.

Z této třídy je možno vyjít přímo na školní zahradu.

Sociální zařízení je po celkové rekonstrukci.

Děti z této třídy se přezouvají v přízemní místnosti nazývané „botárna“.

Pracují zde dvě učitelky a jedna uklízečka, která je celý den k dispozici.

Kapacita této třídy je 28 dětí.

Provoz třídy je od 6.30 do 16.00.

V prvním poschodí vpravo je třída **BERUŠEK (č.2)**, která je situována do zahrady.

Je heterogenní (2-5 let)– věkově smíšená.

Má svoji šatnu, sociální zařízení, které je po rekonstrukci.

Z této třídy je možno vyjít do zahrady.

Součástí je herna, ložnice, třída se stoly, kde se děti stravují. Strava je dopravována

výtahem ze školní jídelny. K přezouvání využívají děti „botárnu“ v přízemí budovy. Pracují zde dvě učitelky a uklízečka, v odpoledních hodinách asistentka pedagoga. Kapacita je 28 dětí. Provoz třídy je od 6.30 do 16.00.

V druhém poschodí vpravo je třída **VEVEREK (č.3)**, která je od samého rána prosluněna sluníčkem.

Do této třídy jsou zařazovány převážně děti rok před vstupem do základní školy. (na přání rodičů). Většinou do této třídy chodí děti od 4 do 7 let.

Často jí říkáme třída předškoláků.

Třída je prostorná. Součástí jsou herny, třída se stoly, kde se děti také stravují.

Sociální zařízení je po celkové rekonstrukci.

Strava je také dopravována výtahem ze školní jídelny.

Děti mají u třídy šatnu, kde se převlékají. Přezouvají se v přízemí školy.

Pracují zde dvě učitelky a jedna uklízečka na poloviční úvazek.

Kapacita třídy je 28 dětí a je plně využita.

Provoz třídy je každý den od 6.30 do 16.00.

V druhém poschodí vlevo je třída **KRTKŮ (č.4)**, která je situována do zahrady.

Součástí je herna, ložnice, třída se stoly, u kterých se děti stravují.

Sociální zařízení je po rekonstrukci.

Strava je dopravována výtahem ze školní jídelny.

Tato třída je heterogenní – věkově smíšená.

Stoly a židle jsou přizpůsobeny růstu dětí.

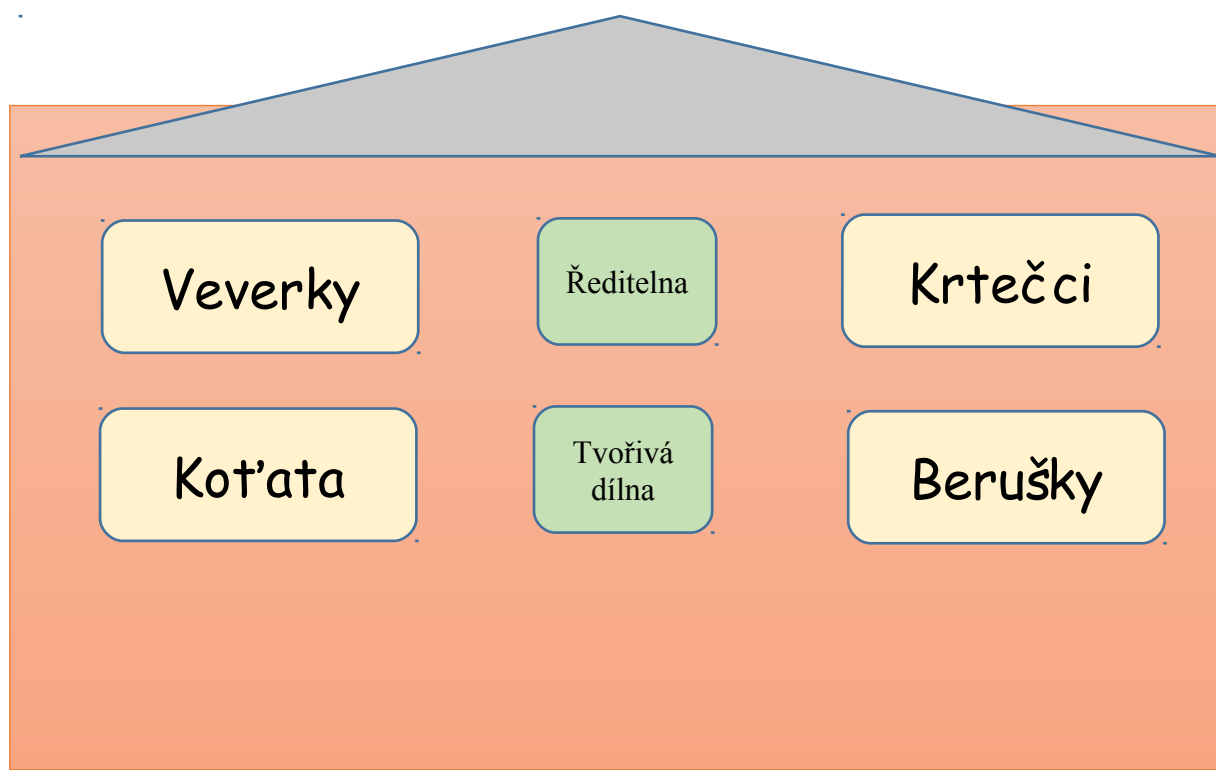
Pracují zde tři učitelky a jedna uklízečka, která je celý den k dispozici.

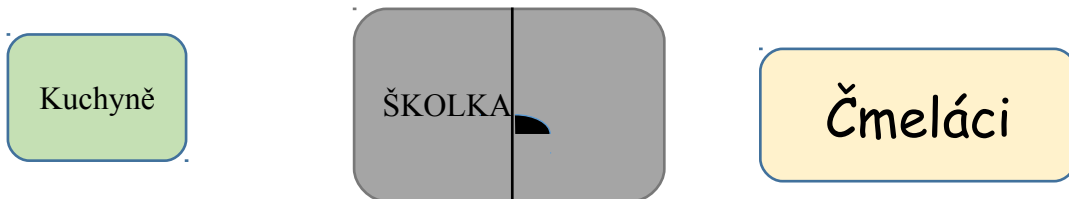
Šatnu u třídy používají děti k převlékání, přezouvají se v přízemí.

Kapacita třídy je 28 dětí.

Provoz třídy je každý den od 6.30 do 16.00.

Podrobné charakteristiky tříd a složení kolektivu dětí jsou vkládány samostatně do ŠVP vždy na začátku školního roku a jsou nedílnou součástí TVP každé třídy.

- **Pravidla pro zařazování dětí do tříd**

Mateřská škola má pět tříd. Zařazování dětí do jednotlivých tříd se vypracovává na konci školního roku po zápise do MŠ. V průběhu školního roku se může měnit dle potřeby a podmínek.

Při zařazování nově přijatých dětí se snažíme vyhovět požadavkům zákonných zástupců a přáním dětí. Do třídy č.1 (Kořata), s rozšířenou výukou AJ, jsou zařazovány nově přijaté děti mladší 5 let dle přání rodičů. Děti mladší tří let také zařazujeme do třídy č.2. Obě tyto třídy jsou v prvním nadzemním podlaží s výstupem na školní zahradu.

Na druhém podlaží se nachází třídy č. 3. a č.4., do kterých zařazujeme starší děti. Třída č. 4 je třída s názvem Veverky a je to třída předškolní, do které jsou přednostně zařazovány děti s odkladem školní docházky a děti rok před vstupem do ZŠ. Třída č.4 Krtci je heterogenní pro děti od 3-6 let.

V přízemí je třída č.5 Čmeláci pro 12 dětí, do které jsou přednostně zařazeni děti se SVP.

Děti 2-5leté.....třída č.1 Kořata, č.2 Berušky

Děti 3-6leté.....třída č.4 Krtci

Děti 3-7leté.....třída č.5 Čmeláci

Děti 6-7leté.....třída č.3 Veverky

- **Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě**

Ve 4 třídách s počtem 28 dětí je denně zajištěno 2,5 hodinové působení obou učitelek.

Pracovní doba učitelek umožňuje se minimálně od 9:30 do 12:00 hodin věnovat přímé výchovně-vzdělávací práci.

Preferujeme dělení třídy na menší skupiny a individuální přístup a to zejména při organizačně náročných činnostech. V případě potřeby pomáhá učitelkám další dospělá osoba (školní asistent a uklízečka).

Ve třídě, kde pracuje ředitelka s jednou učitelkou je toto „překrývání“ pokryto další učitelkou se sníženým úvazkem.

Rozdělení dětí do skupin je využíváno především ve třídách s dětmi od 2 let, zejména z důvodu zkvalitnění podmínek vzdělávání a zapojování dětí do věku přiměřených aktivit (důraz na individuální přístup, bezpečnost dětí).

Činnosti, při kterých využíváme dělení třídy na skupiny ve všech třídách:

- Pracovní a výtvarné činnosti
- Pohybové aktivity
- Pobyt na školní zahradě, pobyt venku
- Práce v Tvořivé dílně
- Aktivity s knihou (čtení, poslech...)
- Práce na zahrádce - zahradnické projekty aj.

• **Přijímání dětí k docházce do mateřské školy**

Termín pro podání žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku stanoví ředitelka po dohodě se zřizovatelem v období od 2. května do 16. května, o termínech zápisu je veřejnost informována prostřednictvím tisku, informačního letáku na dveřích školy (vývěsky) a také informacemi na webových stránkách www.msplhov@msplhov.cz. Ředitelka rozhodne do 30 dnů ode dne přijetí žádosti o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy.

Přijímány jsou děti ve věku zpravidla od tří do šesti let, nejdříve však děti od 2 let, přednostně jsou přijímány děti, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (od 1.9.2018 třetího roku věku, od 1.9.2020 od dvou let) pokud mají místo trvalého pobytu (v případě cizinců místo pobytu) v příslušném školském obvodu nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše nejvyššího povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.

Dále jsou děti přijímány podle kritérií, která si ředitelka MŠ pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání stanovila a zákonné zástupce s nimi předem seznámila. Podmínkou přijetí k předškolnímu vzdělávání je doložení potvrzení od lékaře, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci; tato podmínka se nevztahuje na děti, pro které je vzdělávání povinné.

Povinnost předškolního vzdělávání:

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:15 –

12:15 hodin (rozsah povinného předškolního vzdělávání jsou 4 hodiny). Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Dítě má právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu. Náležitosti omlouvání neúčasti dítěte ve vzdělávání upravuje řád školy.

- **Individuální vzdělávání**

- povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání,
- pokud bude dítě touto formou vzděláváno převážnou část školního roku, je povinen zákonný zástupce tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku,
- plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku,
- oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat: jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno, důvody pro individuální vzdělávání.
- ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (dle ŠVP PV),
- úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude ověřena první pondělí a úterý v měsíci listopadu od 8:00 hod do 11:30 hod, náhradní termín je stanoven na první pondělí a úterý v měsíci prosinci od 8:00 hod do 11:30 hod,
- ověřování bude probíhat formou rozhovoru s dítětem, hrou i nahlédnutím do portfolia dítěte (práce výtvarné, grafomotorická cvičení apod.).
- pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu, ukončí ředitelka dítěti individuální vzdělávání; po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

- **Zaměření školy, profilace**

Naše mateřská škola je plná sluníčka, které nám od samého rána prosvětluje naše třídy. Světlo a teplo nám rozdává po celý den a pod jeho paprsky si hrajeme a objevujeme svět. Bez slunce by nebylo života a tak jej hledáme za vším, co nás obklopuje. Učíme děti poznávat nejen sebe, druhé, ale i přírodu, jejíž jsme součástí. To, že je člověk součástí přírody víme již od pradávna. Dnešní civilizovaná doba však člověka vede spíše cestou, která se přírodě vzdaluje. Již od narození je dítě obvykle uzavíráno do světa dospělých, teprve později se seznamuje s druhými a okolím. Každý rodič se snaží dát dítěti vše, co potřebuje, uspokojit jeho základní potřeby. Avšak mnoho z nich opomíná, že součástí těchto potřeb by měla být potřeba sounáležitosti s přírodou. Neupírejme od počátku života dětem přímý kontakt s přírodou, učme děti pozorovat, vnímat, objevovat a prožívat přírodu. Vždyť všichni jsme její součástí a hlavně ona je součástí každého z nás.

Naše mateřská škola je běžnou mateřskou školou, která plní funkci předškolního vzdělávání. Doposud byla tvorba školního vzdělávacího programu směřována k prohlubování sounáležitosti s přírodou a podpoře zdraví u dětí navštěvujících naší mateřskou školu. Pobyt dětí je již dva roky obohacen o činnosti a aktivity v nové přírodní zahradě. Od pěstování, pozorování hmyzích domků a krmítka, hry v proutěných obydlích, na kládách, kuličkové dráze, kameništi a Zenovém divadle jsou vítaným zpestřením. Centra aktivit jsou přenesena do přírody a děti tak mohou většinu času v mateřské škole pobývat v přírodě. Na počátku roku 2016 jsme se zapojili do projektu „Školka hrou“ společnosti Edulab. Ve třídě pro děti rok před vstupem do ZŠ byla instalována interaktivní tabule. Ve všech třídách byly nově zřízeny digitální koutky a zaveden internet. Digitální technika a nové pomůcky jsou využívány především k edukačním činnostem a badatelsky orientované výchově. Děti tak pomocí moderních technologií zkoumají a objevují přírodu.

Do budoucna se chceme dále rozvíjet a obohacovat prostředí naší mateřské školy, zapojovat se do projektů s partnery a otevřít se tak novým metodám a formám vzdělávání s důrazem na individuální rozvoj každého dítěte. Součástí našeho programu by měla být zejména motivace nejen dětí, ale i jejich rodin. Celého kolektivu zaměstnanců mateřské školy. Chceme společně diskutovat, hodnotit a plánovat, vytvářet společné programy, akce, setkání.

Společně se podílet na jejich organizaci a učit se jeden od druhého.

- **Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu**

Školní vzdělávací program naší mateřské školy je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro mateřské školy.

Hlavní cíle:

- Rozvíjení dítěte předškolního věku a jeho schopnost učení
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti se projevat jako samostatná osobnost působící na své okolí

Vzdělávací obsah ŠVP odpovídá specifikům předškolního vzdělávání jeho integrované podobě a činnostní povaze. ŠVP rozpracovávají učitelky ve svých třídách do jednotlivých třídních vzdělávacích programů.

Vycházíme ze zásad Školy podporující zdraví, Rozvoj tvořivosti a klíčových kompetencí dětí (K.Fichtnová, E.Szobiová) z programů a projektů Sdružení středisek ekologické výchovy-SEVER). Naše mateřská škola je v síti mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu „MRKVIČKA“

Hlavní úkoly:

- Prispívat k tvorbě podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu.
 - pracovat s dětmi v heterogenních skupinách, upřednostnit skupinovou práci před frontální, děti před vstupem do ZŠ zařadit do homogenní skupiny (dle potřeb rodičů)
 - rozvíjet hru, naučit děti hrát si, nabídnout prostor pro dostatek volného pohybu
 - rozvíjet komunikaci a spolupráci mezi dětmi
 - střídat práci a odpočinek v režimu školy
 - poskytovat množství rozmanitých příležitostí pro prožívání, přijímání, získávání, nabývání, pro učení v širším smyslu
 - utvářet a rozvíjet podnětné prostředí
- Vytvářet podmínky a prostor pro rozvoj tvořivosti a dodržovat zásady pro podporu tvořivého myšlení u dětí:

Nehodnotit - ve smyslu „zkoušení“. Nepoužívat věty typu: „To jsi řekl špatně“, „Nemáš pravdu, to nejde“, „To není dobře“, „Neumíš nic vymyslet?“

ale povzbuzovat slovy: „Vidím, že nad tím přemýšlíš“ – „I takhle by to mohlo být.“

Dobrovolnost -nečekat, že každé dítě odpoví na všechny otázky. Úlohy a cvičení jsou hry, ne soutěž. Když chtějí být některé děti jen „pozorovateli“, umožníme jim to. Jestliže se děti cítí činností přesycené, hru ukončíme a pokračujeme jindy.

Bezpečí-dopřejeme dětem pocit bezpečí, aby neměly pocit, že jsou zkoušené. Když nechtějí vystoupit před skupinu samy, ale radši s kamarádem, umožníme jim to. Některé děti mají nepříjemné pocity, když nemohou přijít na žádné řešení úlohy. To odstraníme nebo zmírníme tím, že dáme najevo, že není důležité, aby dítě odpovědělo, a povzbudíme ho.

Humor -humor je při řešení úloh také důležitý. Zasmějeme se s dětmi vtipným odpovědím, nikdy však nesmí dojít k zesměšňování.

Potěšení ze hry-činnosti mají přinášet potěšení ze hry, z hledání a objevování řešení. Proces je stejně důležitý jako výsledek.

Pochvala - i když děti nebudou mít příliš originální nápady, budeme je chválit. Je třeba oceňovat jejich snahu.

Hra- všechny připravené úlohy a aktivity mají být hra. Není to učební látka. Proto nebudeme přepínat dětské síly.

Hlavní tři typy tvořivosti, které u dětí rozvíjíme:

- tvořivost obrázková (figurální)-kolik a jakých obrázků dokáže vytvořit
- tvořivost slovní (verbální)-nápad, které vyjadřuje dítě slovně
- tvořivost pohybová: originalita, počet a různorodost pohybu

c. Individuální přístup ke každému dítěti

- možnost svobodné volby činností dle zájmu a nadání dětí (v centrech aktivit)
- respektovat individuální potřebu spánku – nabídnout zájmové a relaxační činnosti pro „nespavé“ děti v době poobědního odpočinku
- respektovat individuální potřebu jídla
- metoda Feuersteinova instrumentálního obohacování (děti 5-6 leté)
- rozšířené aktivity (angličtina, jóga, sboreček Plhováček, Tvořivá dílna, práce IT)

d. Prosazovat zdravý životní styl

- zajistit po celý den dostatečný příjem tekutin
- umožnit dětem konzumaci jídla v klidném prostředí, samostatnost při přípravě stolování, sebeobsluha
- samostatnost dětí při přípravě stravy – nalévání pití, mazání chleba apod.
- zajistit dětem dostatek pohybu v MŠ a při pobytu venku, co nejvíce činností provozovat v přírodě. Umožnit dětem sounáležitost s přírodou.
- vést děti k péči o vlastní tělo a zdravý chrup (preventivní programy, projekty)

e. Aktivní spolupráce s rodinou

- volný přístup rodičů do mateřské školy v průběhu celého dne po předchozí domluvě s učitelkou
- umožnit adaptační proces pro nové děti
- pořádat ankety – akceptovat názory a přání rodičů, otevřená komunikace a spolupráce (podíl rodičů na vytváření školního vzdělávacího programu)
- společné akce pro rodiče s dětmi
- individuální a konzultační schůzky s rodiči

f. Profesní růst pedagogů

- vzdělávání učitelek – účast na odborných seminářích dle zaměření učitelky a potřeby MŠ
- studium a následná realizace Rámcového programu pro předškolní vzdělávání
- samostudium v oblasti vzdělávání dětí ml.3 let, se SVP
- sebevzdělávání a vyhledávání informací z tisku, internetu, odborných publikací
- vzájemné návštěvy ve třídách i v jiných MŠ.

g. Spolupráce se zřizovatelem

- respektování obce jako zřizovatele v souladu s odpovídajícími právními vztahy
- obhajovat a prezentovat potřeby MŠ
- zajímat se o dění v obci, účastnit se veřejných vystoupení a soutěží v rámci obce jako: vítání občánků, vystoupení sborečku a divadla na akcích města, v domovech důchodců, stacionáři apod.

h) Spolupráce s partnery a institucemi

- se studenty a učiteli Evangelické akademie v Náchodě
- s firmou AGRO Česká Skalice
- ZŠ Plhov, ZŠ TGM, ZŠ Komenského, ZUŠ
- Městská knihovna Náchod, NG Náchod
- Děčko Náchod
- Policie ČR, hasiči, záchranné složky

ch) Řízení organizace

- zefektivnit systém řízení v oblasti osobní odpovědnosti jednotlivce
- podporovat iniciativu, motivovat, vést, kontrolovat, hodnotit, evaluovat práci lidí
- zapojovat do pedagogického procesu všechny zaměstnance školy i rodičovskou veřejnost (využití anket a dotazníků, osobních rozhovorů)
- vytvářet přehledný systém vnitřních předpisů, směrnic
- využívat moderní nástroje (hodnotící pohovory, stínování, mentorink, koučink)

• **Metody a formy vzdělávání uplatňované školou**

Před tvorbou tohoto Školního vzdělávacího programu jsme se scházeli na společných poradách, hodnotili stávající stav a řešili otázku „kam chceme dojít, jakou cestou se dát?“

Ze společné analýzy výchozího stavu, jsme vytvořili program „ušitý na míru“, který je pravidelně aktualizován a přizpůsobován novým podmínkám, podnětům. Vycházíme ze společné evaluace a hodnocení minulých období, ze změn legislativních.

Školní vzdělávací program „**Za vším hledej slunce**“

Cílem programu je budovat základy pro postoje, znalosti a dovednosti u dětí předškolního věku. Chceme připravovat děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se samy učit a vyhledávat informace. Aby měly dostatek podnětů k tvořivému myšlení a práci.

Aby poznávaly, že příroda je součástí jejich života a ony součástí přírody.

Zaměřujeme se na rozvoj těchto schopností:

- přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnat
- kriticky myslet a umět si vybírat, nést za svou volbu odpovědnost
- rozpoznávat problémy a řešit je
- být tvůrčí, mít představivost
- sdílet zájem o odpovědnost vůči městu, zemi a prostředí, ve kterém žijí
- být fyzicky pohodový, zdatný, mít dobrý vztah k životním návykům a postojům

Človíčkově desatero: pro děti

1. dodržovat společně vytvořená pravidla
2. naslouchat druhým
3. pozdravit a rozloučit se
4. představit se a požádat o něco
5. pomoci druhým
6. soustředit se
7. být samostatný
8. půjčit hračku
9. neničit věci, přírodu
10. učit se uplatňovat získané znalosti a dovednosti

5 kroků ke zdraví: pro děti i dospělé

1. být aktivní
2. dobře jíst
3. pít vodu
4. spát osm hodin
5. procvičovat mozek

Zásady pro podporu tvořivého myšlení u dětí: pro dospělé

1. nehodnotit
2. dobrovolnost
3. bezpečí
4. humor
5. potěšení ze hry
6. pochvala
7. hra

Formy a metody vzdělávání:

OBJEVUJEME A ZKOUMÁME prostředí kolem nás: měříme, porovnáváme, vážíme, stavíme, hrajeme si s přírodním materiálem, tvoříme z písku- kamení- vody, mícháme, spojujeme..., tvoříme ze starého nové – recyklujeme, srovnáváme, počítáme, třídíme, vyhledáváme informace: v knihách, odborných časopisech, z četby, poslechu, mluveného slova, vyjadřujeme vlastní myšlenky a prožitky

PROCVIČUJEME A POSILUJEME fyzickou zdatnost: pohybové hry, překážkové dráhy, běh, házení, lezení..., motoriku hrubou i jemnou: kreslení, grafomotorika, šití, provlékání, navlékání, oblékání, obouvání, práce s drobnými předměty, hry, mozaiky..., posilujeme sociálně emocionální vývoj: řešíme, vyjadřujeme pocity, posilujeme vzájemnou úctu a péči navzájem mezi dětmi i ve vztahu k dospělým, spolupracujeme, posilujeme intelekt dětí: vedeme děti k samostatnému myšlení, tvořivosti, k prozkoumávání věcí do hloubky, k chápání dění na základě vlastního experimentování, pozorování a objevování. Rozvíjíme jazyk i matematicko – logické představy dětí

UMOŽŇUJEME DĚTEM příležitosti k učení při hrách: výtvarné a pracovní činnosti, hudební a taneční činnosti, pohybové hry, dramatizace, pozorování a objevování, vycházky a výlety, exkurze komunitní a komunikativní kruh. Věnovat dostatek času zkoumání, pozorování a objevování, vybrat si činnost, učit se způsobem, který vyhovuje individuálnímu stylu učení každého dítěte: rychlost, délku učení, podíl aktivity a pasivity, učení hrou, poslechem, pozorováním, nápodobou, vlastním pokusem a omylem, vybírat si, kterých činností se chtějí účastnit místo, kde mohou veřejně vystavit svoji práci.

OCEŇUJEME A POZITIVNĚ HODNOTÍME OSOBNÍ AKTIVITY DÍTĚTE

UČITELKY V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE

- se snaží porozumět vývoji dítěte (diagnostikou, pozorováním)

- věnují se pozorování dětí při práci a při hře
- pečlivě plánují skupinové a individuální cíle, které se zakládají na potřebě zájmu dítěte
- poskytují měnící se, pružné prostředí
- prokazují úctu k dětem a váží si jejich nápadu
- povzbuzují děti, aby si vyřešily své problémy a vážily si jeden druhého
- kladou zkoumavé otázky, které děti vedou k přemýšlení a k odpovědi
- vedou děti k tvořivému myšlení
- rozvíjí vztah k přírodě i sobě samému

ZAMĚŘUJEME SE

- na individuální přístup ke každému dítěti
- na samostatné rozhodování a volbu dítěte a přijímání odpovědnosti za ně
- na rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti, center aktivit a pozorování
- na účast rodiny (rozhovory, diskuze, návštěvy, společná setkání, tvořivé dílny apod.)
- individuální přístup k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (spolupráce s PPP, SPC – podpůrná opatření)
- Nadané děti zapojujeme do rozšířených aktivit v mateřské škole, jejich rozvoj podporujeme formou individuálního přístupu. Na základě diagnostiky a pozorování vybíráme podněty k dalšímu rozvoji a společně s rodiči konzultujeme výsledky a další postup

SLEDUJEME ROZVOJ A POKROKY DĚTÍ (evaluace vzdělávacích výsledků)

- průběžně sledujeme a vyhodnocujeme individuální rozvoj dítěte
- naší snahou je přirozený rozvoj a učení dítěte
- zakládáme s dětmi portfolia jejich výtvorů
- sledujeme vývoj a projednáváme jej s rodiči při rozhovorech
- komunikujeme s rodiči a řešíme odchylky a nerovnosti ve vývoji
- doporučujeme odbornou pomoc, nabízíme postup
- společně hodnotíme a navrhujeme řešení (rodič – učitel – odborník)
- dle doporučení sestavujeme individuální vzdělávací plány, plány rozvoje
- vzdělávací práci a její výsledky kontrolujeme při evaluaci (vyhodnocování, monitorování, stanovování dalších postupů) zcela přirozeně na základě běžných projevů dětí, na které reagují.

Zaměřujeme se více na POKROKY než VÝKONY dětí.

• Vzdělávání dětí se SVP, dětí nadaných a cizinců

Systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami v MŠ

Záměry předškolního vzdělávání jsou společné pro všechny děti, které naší mateřskou školu navštěvují. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) vzdělávání přizpůsobujeme tak, aby vyhovovalo jejich potřebám a možnostem, snažíme se o vytváření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte. Na tvorbě podmínek pro vzdělávání dětí se SVP mateřská škola spolupracuje s odborníky a zákonnými zástupci dítěte. Jsou vytvářeny a postupně realizovány různé stupně podpory. Jedná se o tzv. **podpůrná opatření** (vyhláška č.27/2016 Sb.)

Dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními je tato podpora poskytována od doby doručení doporučení školského poradenského zařízení škole. Škola se seznámí s přiznanými druhy podpory a snaží se zajistit dítěti podmínky vzdělávání, v případě, pokud již zajištěny nejsou. Do doby doručení vyjádření poraden škola poskytuje dítěti první stupeň podpory.

Dítěti může být poskytnuta tato podpora:

- Úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- Použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebních pomůcek aj.
- Vzdělávání podle IVP (individuálního vzdělávacího plánu)
- Využití asistenta pedagoga
- Využití dalšího pedagogického pracovníka

Metody a formy vzdělávání dítěte se SVP:

- Způsoby výuky adekvátní pedagogické situaci
- Individuální práce s dítětem, diferenciací výuky
- Strukturalizace výuky (často vizualizované řazení po sobě jdoucích činnostech)
- Kooperativní učení (vzdělávání v malých skupinách)
- Výuka respektující styly učení (styl jakým dítě přijímá a zpracovává informace)
- Podpora motivace žáka „bez motivace není učení“
- Prevence únavy a podpora koncentrace pozornosti (relaxační kout)
- Pravidelná kontrola pochopení osvojovaného učiva – ověření, opakování

Dětem se SVP, nadaným a cizincům je zakládáno portfolio, jehož součástí jsou práce dítěte, pedagogická diagnostika a u dětí se SVP také plán vzdělávání se vzdělávacími cíli a výstupy z jednotlivých oblastí vzdělávání.

Podkladem je IVP, u dětí cizinců Plán rozvoje dítěte.

- **Vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Východiska:

Fyzický vývoj dítěte ve dvou letech:

- Stále je nutné osvojení dokonalého udržení rovnováhy, chůze je již jistá.
- Dítě se pouští do nebezpečných situací a vědomí nebezpečnosti není ještě na stejné úrovni s jeho fyzickými schopnostmi.
- Je třeba neustálý dohled
- Postupně poznává vlastní tělo a dovede pojmenovat jednotlivé části
- Zlepšuje vlastní koordinaci, zejména koordinaci v propojení oka a ruky

Očekávané výstupy (2-3 roky):

Sebeobsluha a samostatnost

- Používá WC s pomocí
- Umyje si samo ruce, utře se
- Na upozornění se vysmrká
- Spolupracuje při svlékání a oblékání
- Jí samo lžičkou
- Napije se samo z hrnečku

Hrubá motorika

- Dobře chodí
- Dobře běhá
- S oporou vystupuje a sestupuje po schodech
- Skáče snožmo
- Krátkou chvíli se udrží na jedné noze
- Udělá několik kroků po špičkách
- Skáče z malé výšky
- Hraje si s míčem, kope do míče

Jemná motorika

- Střídavě používá obě ruce
- Horizontálně řadí předměty k sobě
- Staví věže
- Skládá, rozebírá, ukládá předměty
- Zkouší malování prsty

Spontánní kresba

- Čáranice

Činnost učitelky:

Učitelky konají neustálý dohled nad mladším dítětem, nabízejí hry a činnosti přiměřené jeho věku (hračky pro děti mladší 3 let apod.), předcházejí možným rizikům (drobné či nebezpečné předměty a hračky dají z dosahu dítěte).

- Nepřetěžují dítě činnostmi, ke kterým ještě nedozrálo.

- Rozvíjí hrubou motoriku, zejména udržení rovnováhy, chůzi po špičkách, skoky snožmo.
- Podporují stavby z kostek- komíny a věže (10 kostek)
- Rozvíjí vizuomotoriku (spojení oka s rukou)
- Podporují kresbu- od čmárání, čáru svislou a vodorovnou, protnutí čar
- Podporují řízený pohyb (autíčka jedou odkud- kam, otáčivý pohyb kol, apod)
- Kladou důraz na oslovování – od „já“ po „ty“, používání množného čísla, koncovky (kluk, holka).
- Rozvíjí řeč – od krátkých vět k rozvinutým, výslovnost, srozumitelnost
- Využívají říkadla s pohybem, rytmizací
- Hrají s dítětem hudebně pohybové hry

Rozvoj dítěte v těchto oblastech:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Záměr vzdělávacího úsilí v oblasti biologické:

Stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést ke zdravým životním návykům a postojům.

Záměr vzdělávacího úsilí v oblasti psychologické:

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů a vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity sebevyjádření.

Záměr vzdělávacího úsilí v oblasti interpersonální:

Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Záměr vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně kulturní:

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

6. Vzdělávací obsah a jeho časový plán

6.1. Hlavní témata, vzdělávací oblasti a dílčí cíle

Školní vzdělávací program: „**Za vším hledej slunce**“

Je rozpracován do 7 témat, která představují ucelenou, uspořádanou a posloupně navazující řadu tematických celků, vychází z přirozeného vývoje dítěte a naplňují vzdělávací cíle stanovené v pěti **oblastech**:

- Psychologická
- Biologická
- Interpersonální
- Sociálně-kulturní
- Environmentální

V každé třídě si učitelky společně vypracovávají třídní vzdělávací program, který je rozpracován do jednotlivých podtémat. Podtémata jsou doplňována do šablony stromu, tak jak si je učitelky naplánují. Rodiče jsou seznamováni s podtématy a vzdělávacími cíli na nástěnkách v šatnách tříd. Učitelky se zaměřují nejen na rozvoj a učení dítěte, ale zároveň na utváření jeho postojů a hodnotových orientací. Toto plánování je jednoduché, ale promyšlené a cílevědomé. Je zpětně vyhodnocováno nejen samotnou učitelkou, ale i při společných poradách obou učitelek ve třídě. Každé podtéma pokrývá všechny vzdělávací oblasti, učitelka se může na něco více zaměřit a vytvořit podmínky v jednotlivých center aktivit ve třídě. Učitelky si ve svých rozpracovaných podtématech uvědomují, čemu všemu chtějí děti naučit, co chtějí u dětí rozvíjet a podporovat, jaké poznatky a zkušenosti dětem zprostředkovat, jaké postoje utvářet a jaké hodnoty dětem přiblížit. Učitelky se zamýšlejí nad vzdělávacím přínosem, nad tím, jaké konkrétní výsledky mohou u dětí očekávat (k čemu by měly děti dospět, co by se měly naučit, co zvládnout). To jsou soubory dílčích kompetencí, které odpovídají konkrétním podmínkám a situacím a jsou přiměřené možnostem a potřebám konkrétních dětí.

Pouze tak je naplňován požadavek **PŘIMĚŘENOSTI**.

V třídních vzdělávacích programech naplňujeme tyto dílčí cíle:

1) Dítě a jeho tělo oblast biologická

- a) uvědomění si vlastního těla
- b) rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- c) rozvoj a užívání všech smyslů
- d) rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- e) osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- f) osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- g) osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- h) vytváření zdravých životních návyků a postojů

2) Dítě a jeho psychika oblast psychologická

- a) rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, naslouchání) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- b) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- c) osvojení si některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- d) rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání

- e) přechod od konkrétně názorného myšlení ke slovně logickému (řešení problému: co by se stalo, kdyby
- f) rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti a fantazie
- g) rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- h) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- i) vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- j) vytváření základů pro práci s informacemi (knihy, encyklopedie, nebát se zeptat)
- k) rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)
- l) rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí.
- m) rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- n) rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- o) získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat svou situaci

3) **Dítě a ten druhý** oblast interpersonální

- a) rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem
- b) posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, v MŠ, ve skupině dětí aj.)
- c) vytváření prosociálních postojů k druhému, rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- d) ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

4) **Dítě a společnost** oblast sociálně-kulturní

- a) rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- b) vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- c) rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v něm uznávané
- d) rozvoj kulturně estetických dovedností produktivních i receptivních
- e) vytvoření základu estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění

5) **Dítě a svět** oblast environmentální

- a) vytváření vztahu k místu a k prostředí, ve kterém dítě žije (cesta vlakem, pozorování krajiny, naše město aj.)
- b) osvojování si jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí, o rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- c) pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- d) rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a změnám
- e) rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- f) vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

- g) osvojení si dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- h) osvojení si poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí
- i) rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

6.2 Další činnosti, které nám umožňují plnění dílčích vzdělávacích cílů

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech i situacích, a to vyváženým poměrem spontánním a řízených aktivit.

Specifickou formu představuje **didakticky zacílená činnost**, ve které učitelka s dětmi naplňuje konkrétní cíle a to formou záměrného i spontánního učení v jednotlivých centrech aktivit. Převažují prvky **hry a tvořivosti**.

KOMUNITNÍ KRUH – při společném posezení s dětmi se věnujeme otázkám pocitů a empatie, evaluaci a hodnocení. Sdělujeme si svá přání, starosti i radosti.

Zabýváme se otázkou zdraví a bezpečnosti, prevenci sociálně patologických jevů.

Děti v naší mateřské škole se vzdělávají především formou

PROŽITKOVÉHO UČENÍ

jehož základem je prožitek a zkušenost, pocit objevování, uchopení, porozumění.

Dítě proniká do problému, nalézá řešení, pojmenovává to, co se dozvědělo, nachází smysluplnost získaného poznatku a dovednosti pro život.

V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE ČTEME DĚTEM NEJMÉNĚ 20 MINUT DENNĚ.

Rozšiřující aktivity, které v naší MŠ nabízíme:

- Plavecký výcvik
- Společné akce s rodiči
- Školní výlety
- Exkurze
- Kina a divadla
- Kroužek angličtiny
- Kroužek sborečku „Plhováček“
- Relaxační cvičení a jóga
- Kroužek Tvořivá dílna zaměřený na pracovní a výtvarné činnosti.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

1. Pohyb, Sport, Zdraví, Cvičení, Otužování, Mé tělo.....
2. Komunikace, Řeč, Jazyk, Slovo, Čtení, Poslech.....
3. Myšlení, Seznamování, Poznávání, Objevování, Zkoumání.....

4. Estetika, Umění, Krása, Tvoření, Dramatizace.....
5. Tvoření, Zručnost, Pracovní činnosti

Tyto vzdělávací oblasti se vzájemně propojují a vzdělávací cíle, které plníme, se prolínají.

Činnosti vzájemně kombinujeme tak, aby naše pedagogické působení mělo výsledný efekt na **celou osobnost dítěte**.

K tomu nám napomáhá vytváření rozličných hracích koutů a center aktivit ve třídách i na školní zahradě. Každá třída si tato centra aktivit přizpůsobuje možnostem a zájmům dětí. Jsou to:

Ve třídě- centra aktivit

- Domácnost
- Konstruktivní stavebnice a kostky
- Dětská knihovna
- Pozorovatelna (u oken ve třídách)
- Tvořivá dílna
- Divadlo
- Pracovní a výtvarný koutek
- Muzikanti
- Kadeřnictví
- Obchod
- Matematik
- Logokoutek
- Digitální koutek

Při pobytu na školní zahradě, a okolí školy – centra aktivit

- Písek a kameny
- Voda
- Skluzačky a houpačky
- Prolézačky, lano
- Kreslení křídami
- Dopravní prostředky (koloběžky, odrážela, kola)
- Výtvarný a pracovní ateliér
- Pokusy a objevy
- Zahradničení – jedlý les

Naším velkým přáním bylo vytvořit na školní zahradě další centra aktivit, abychom mohli co nejvíce činností přenést do přírody. To se nám podařilo. V současné době mohou děti využívat prostor Tvořivé dílny a přírodní školní zahrady.

6.3. Dílčí výstupy – kompetence

Dítě by mělo získat na konci vzdělávacího období v MŠ tyto poznatky, dovednosti, hodnoty, postoje - KOMPETENCE

Rozumí pojmům zdraví, ochrany přírody

- Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích
- Má základní poznatky o vlivu přírody na život člověka
- Vnímá, že člověk může mít potíže nejenom s tělesným zdravím, ale i duševním
- Rozumí tomu, že způsob jakým se člověk chová a žije, má dobrý i špatný vliv na přírodu a jeho zdraví
- Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou přírodu i zdraví poškozovat
- Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát
- Má vytvořenu představu o pojmu závislost (cigarety, alkohol, drogy..)
- Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věk, kultura, etnika, náboženství, sociální zázemí, životní úroveň)

Uvědomění si, že zdraví a ochrana přírody je prioritní hodnotou

- Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, přírodě
- Rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět
- Chápe, že příroda a zdraví není samozřejmostí
- Podporuje konkrétními činnostmi zdraví přírody i své
- Chápe, že poškozená příroda má vliv na člověka
- Má vytvořenu představu o zdravé životosprávě

Řešení problémů

- Je zvědavý, má touhu poznávat
- Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti
- K problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti
- Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku
- Ví, že může požádat o pomoc
- Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života

Odpovědnost za vlastní chování a způsob života

- Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny
- Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) a přizpůsobit jim své chování
- Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní a dokončuje ji
- Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč
- V běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování
- Odhaduje rizika ohrožující zdraví a bezpečnost

Posiluje a podporuje své „JÁ“

- Poznáváním sebe samého- obraz o své identitě, vlastnostech, schopnostech
- Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovat
- Chápe, že tělesná aktivita, spánek, zdravá výživa, pobyt v přírodě přispívají k dobré náladě a spokojenosti
- Komunikuje, dává najevo své názory
- Aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Přijatá pravidla se snaží plnit.
- Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly

- Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky

Dovednost komunikace a spolupráce

- Má vytvořené základní návyky společenského chování
- Je schopno spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí
- Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba
- Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým
- Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a s dospělými
- Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého. Dbá pravidel soužití.
- Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody

Spolupodílí se na tvorbě podmínek a prostředí pro zdravou přírodu i zdraví všech.

- Chce poznávat své okolí, přírodu i svět
- Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou i neživou, ochraňuje ji, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje
- Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se
- Uvědomuje si, že každý má nějaká práva i povinnosti
- Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých
- U druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování

6.4. Integrované bloky (Témata) a jejich charakteristika

Témata:

- 1. To jsem já, človíček mezi lidmi** (ZÁŘÍ).
- 2. Jsem člověk, součást přírody** (ŘÍJEN, LISTOPAD).
- 3. Když sedíme spolu u jednoho stolu** (PROSINEC)
- 4. Co se děje v zimě s námi, zvířaty i rostlinami** (LEDEN, ÚNOR).
- 5. Než se nám jaro narodí** (BŘEZEN, DUBEN).
- 6. Náš Zelený domov** (KVĚTEN).
- 7. Představme si svět** (ČERVEN).

Témata školního vzdělávacího programu, jejich charakteristika, obsah i cíle jsou zaměřeny na edukaci dětí od 3 do 7 let. Pokud je k docházce do mateřské školy přijato dítě od 2 do 3 let pracují učitelky podle vzdělávacího programu pro děti mladší tří let, který je součástí ŠVP a TVP v dané třídě, dbají na zvýšenou bezpečnost a věnují individuální péči těmto mladším dětem. Nabízejí a vybírají činnosti dětem přiměřené.

Období prázdnin (červenec a srpen) je věnováno individuálnímu přístupu k dětem, společnému plánování a přípravám na nový školní rok. Jsou vyhodnocovány výsledky edukačních procesů a stanovovány další postupy při práci s dětmi.

Tematické bloky jsou doplňovány školními průřezovými aktivitami a projekty:

Malý zahradník, Zdravá abeceda, Primární prevence, Multikulturní výchova a vzdělávání, Mluvní průprava a logochvilky, práce s IT (tablety a PC) aj.

To jsem já, človíček mezi lidmi 1. téma- září

Charakteristika tématu

V září začíná nový školní rok a vstupují do naší školky nové děti. Seznámíme se s novými situacemi a prostředím mateřské školy a s okolím. Vytvoříme si společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace. Poznáme se navzájem (co máme rádi, co už všechno zvládneme). Zaměříme se upevňování hygienických návyků, sebeobsluhy. Spolupracujeme s rodinami dětí. Slavíme první podzimní den 24.9.

Dílčí cíle + zaměření na oblasti

- Osvojení si dovedností přiměřených věku dítěte
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (navazování kontaktů)
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému (tvorba pravidel třídy)

- Získání relativní citové samostatnosti (adaptace na prostředí MŠ, třídy)

V oblasti ekologie:

Poznat život v přírodě v okolí školy a na školní zahradě. Pozorovat změny v přírodě.

Objevovat a zkoumat les. Učit se chránit přírodu živou i neživou.

Sportovat a hrát si na zahradě, v lese i na louce. Zapojovat se do třídění odpadu v MŠ.

V oblasti Výchovy ke zdraví:

Upevňovat návyky hygieny a stolování., zásady pitného režimu. Podpora duševní pohody.

Sportování a otužování

V oblasti Primární prevence:

Tvorba třídních pravidel. Posilování sebedůvěry a ohleduplnosti. Vnímání odlišností.

Nabídka činností

Hry a činnosti seznamovacího charakteru, podporující samostatnost a počáteční úzkost z odloučení od rodičů. Návštěva tříd mateřské školy, seznámení s budovou a okolím školy. Vycházky po okolí, přípravy na podzim (sběr plodů). Ovoce a zelenina – smyslové vnímání. Hry na rozvoj komunikace a utváření vztahů mezi dětmi. Sporty v přírodě – otužování. Pozorování změn v přírodě.

Očekávané výstupy

Navazovat kontakty s dětmi i dospělými, znát a používat třídní pravidla, respektovat vzájemné odlišnosti, zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony, všimnout si změn v okolí. Vnímat, že svět má svůj řád. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby. Chápat prostorové pojmy a orientovat se v prostoru. Adaptovat se na život v mateřské škole a třídě. Navazovat kontakt s dospělým. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla

Příležitosti

Prohlídka mateřské školy - seznámení

Práce na zahradě

Tematické vycházky

Sběr plodů, návštěva sadu

Výlety do okolí

Divadelní představení, kino, návštěva Děčka

Jsem člověk, součást přírody 2.téma – říjen, listopad

Charakteristika tématu

Zkoumáme a objevujeme krásy přírody kolem nás. Pozorujeme změny počasí a vliv práce lidí. Zaměříme se na spojení člověka s přírodou. Jaký má vliv na zdraví člověka a co všechno můžeme ve vztahu k přírodě zlepšit.

V oblasti ekologie: Poznáváme cestu od semínka k plodu
Rozlišujeme plody jedlé a nejedlé
Poznáváme význam kompostování, obnovy půdy
Zkoumáme, jak se příroda připravuje na zimu
Učíme se šetřit energiemi (teplo, voda, světlo)
Pozorujeme život v lese, na louce i u vody
Zkusíme se připravit na zimu (sběr a sušení plodů)
Zavíráme zahrádku (úklid)

Dílčí cíle + zaměření na oblasti

- Chápat, že změny způsobené lidskou činností ovlivňují prostředí
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- Rozvoj smyslového vnímání

V oblasti ekologie:

Připravit se na zimu – sběr plodů, zazimování zahrady, umět se orientovat v přírodě, vyhledávat stanoviště, kompostovat, oslavit Den stromů

V oblasti Výchovy ke zdraví:

Zkoušet nové potraviny a chutě, podporovat život v komunitě, uvědomovat si význam pěti kroků ke zdraví, poznat důležitost složení jídelníčku, pozorovat vliv ovzduší na naše zdraví

V oblasti primární prevence:

Dodržovat BOZ při práci na zahrádce, preventivní sešity- co neznáš, neber do ruky, co nám škodí.

Nabídka činností

Hry a činnosti v přírodě, sportování, komunitní kruh, smyslové hry, logochvilky, seznamování s angličtinou, poznávání zahradních a lesních plodů, výroba a pouštění draků, přírodní živly, sklizení plodů a výroba, příprava na Martina. Práce s IT technologiemi.

Očekávané výstupy

Uvědomovat si nebezpečí, která nás mohou potkat. Porozumět, že změny jsou přirozené. Orientovat se ve známém prostředí (třída, škola, zahrada). Dodržovat pravidla her a jiných činností. Pohybovat a sportovat. Adaptovat se na život ve škole. Uplatňovat své individuální potřeby. Chápat prostorové pojmy. Formulovat otázky- být zvědavé.

Příležitosti

Zavírání zahrádky. Spontánní hra, hra v centrech aktivit.

Vycházky do parku, lesa na louku.

Podzimní dílny s rodiči. Projekty s AGRO CS Malý zahradník

Barevný týden – barvy podzimu

Exkurze do bramborárny, výstavy

Nabídka rozšířených činností – angličtina, sboreček, Tvořivá dílna, FIE, IT

Když sedíme spolu u jednoho stolu

3. téma – prosinec

Charakteristika tématu

Oživíme si lidové tradice a zvyky. Připravíme se na příchod adventu, Mikuláše a Vánoc.

Pozveme přátele na návštěvu (rodiče, kamarády, přátele školy)

Připomeneme si význam rodiny v životě člověka. Prožijeme předvánoční čas plný vánočních koled a lidových tradic. Učíme se jak udělat radost druhým.

Oslavujeme zimní slunovrat 22.12.

V oblasti ekologie:

Poznáme lidové tradice a zvyky - staročeské

Poznáme význam příprav na zimu

Využijeme plodů a bylin k vánočním přípravám

Pozorujeme změny v přírodě u rostlin a živočichů

Učíme se pečovat o své zdraví v zimě (otužování, strava)

Dílčí cíle + zaměření na oblasti

- Rozvoj hrubé i jemné motoriky, pohybových dovedností
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (MŠ, rodina)
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

V oblasti ekologie:

Učíme se šetřit energiemi, recyklujeme ze starého nové, naučíme se vyrábět z přírodních materiálů, užijeme si společnou předvánoční pohodu. Poznáme rozmary počasí a změny v přírodě_

V oblasti Výchovy ke zdraví:

Poznáme jak se správně obléci, zasportujeme si, seznámíme se s netradičními pokrmy, naučíme se chránit své zdraví.

V oblasti primární prevence:

Poznáme a poučíme se v oblasti bezpečného zacházení s ohněm. Naučíme se rozlišovat odlišnosti, zvyky a vyslovit svá přání. Uděláme radost druhým.

Nabídka činností

Společná setkávání, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi. Četba a vyprávění příběhů. Estetické a tvůrčí aktivity. Hry na téma rodiny a přátelství. Konkrétní operace s materiálem (třídění, řazení aj.) kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách. Spontánní a řízená hra. Hudební a pohybové činnosti.

Očekávané výstupy

Rozlišovat co zdraví prospívá a co ne (strava, sport). Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci. Naučit se z paměti říkadlo, báseň a píseň. Chápat základní matematické pojmy. Řešit problémy, úkoly. Zachytit a vyjádřit své prožitky. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí (kresba, malba, modelování aj.)

Příležitosti

Vánoční výstavy a exkurze.

Posezení s rodiči, Vánoční těšení. Vánoční pohádky

Adventní přípravy. Návštěva Mikuláše.

První zimní sportování.

Co se děje v zimě s námi, zvířaty a rostlinami

4. téma – leden, únor

Charakteristika tématu

Poznáme charakteristické znaky zimního období. Budeme pečovat o své zdraví.

Prožijeme karnevalové veselí a tradice Masopustu. Poznáme příběhy a pohádky.

Naučíme se pozorovat, objevovat formou pokusů vlastnosti vody (sníh a led).

Poznáme pravidla bezpečnosti při zimních sportech. Budeme sportovat a otužovat se v přírodě. Předškoláci zahájí přípravy na zdárný vstup do základní školy.

V oblasti ekologie:

Učíme se recyklovat – ze starého nové

Poznáváme stopy zvířat a pečujeme o ně

Co znamená „zimní spánek“

Poznáváme tradice Masopustu

Učíme se pečovat o své tělo a své zdraví

Poznáváme práci druhých a její vliv na přírodu

Dílčí cíle + zaměření na oblasti

- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- Rozvoj paměti a pozornosti
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- Uvědomění si vlastního těla

V oblasti ekologie:

Učíme se šetřit vodou, seznamujeme se s pojmem myslivost. Pozorujeme stopy ve sněhu a zaznamenáváme je. Pozorujeme zvěř a pečujeme o ni. Staráme se i o květiny v mateřské škole. Recyklujeme – třídíme odpad a poznáváme význam.

V oblasti Výchovy ke zdraví:

Učíme se předcházet nemocem a podporovat zdraví, radujeme se z pohybu. Předcházíme nemocem a poznáváme svoje tělo. Seznamujeme se s pěti kroky ke zdraví – pyramida zdraví a sportu. Projekt prevence zubního kazu.

V oblasti primární prevence:

Učíme se bezpečnosti při zimních sportech. Poznáváme pojem- škodlivé látky. Navštívíme Zemi zdraví.

Nabídka činností

Pohybové hry a sporty, zdravotně zaměřené činnosti, činnosti relaxační a odpočinkové. Grafické napodobování, výtvarné a pracovní činnosti, námětové hry. Činnosti zaměřené k seznamování s číselnými a matematickými pojmy. Smyslové hry a činnosti zaměřené na rozvoj paměti. Dramatické činnosti a přirozené i modelové situace. Hudební a hudebně pohybové hry.

Očekávané výstupy

Prožívat radost z poznaného, humor. Organizovat hru- roli. Postupovat a učit se podle pokynů. Poznat některá písmena a číslice. Projevovat zájem a soustředěně naslouchat – práce s knihou. Porozumět slyšenému, vést rozhovor. Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a přírody. Vyjádřit souhlas i nesouhlas.

Příležitosti Pokusy a objevy. Karneval, masopust. Výlety a exkurze, divadlo a kino. Tříkrálový průvod. Projekt o zdraví. Práce s knihou, pohádky. Návštěva základní školy

Než se nám jaro narodí 5. téma -březen, duben

Charakteristika programu

Připravujeme se na příchod jara. Seznamujeme se koloběhem v přírodě a změnami počasí.

Slavíme významné dny pro přírodu:

- 22.3. - světový den vody
- 1.4. - den ptactva
- 22.4. - den Země
- 21.3.- první jarní den

Slavíme Velikonoce s využitím lidových obyčejů a nápadů pro šikovné ruce. Pozorujeme probouzející se přírodu (rostliny i živočichy).

V oblasti ekologie: Učíme se využívat odpadový materiál
Objevujeme vodní říši (studánka, potok, řeka, rybník...)
Poznáváme zvířata a jejich mláďata
Otvíráme zahrádku (jarní přípravy, setí, přesazování...)
Opakujeme si třídění odpadů

Sportujeme a hrajeme si na zahradě, v lese, na louce

Dílčí cíle + zaměření na oblasti

- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Rozvoj všech smyslů

V oblasti ekologie:

Prožijeme oslavu Dne vody, Dne Země. Poznáme zvířata a jejich mláďata. Provedeme pokusy a objevy s klíčením. Uklidíme les.

V oblasti Výchovy ke zdraví:

Uvědomíme si význam vody pro člověka. Budeme prodlužovat pobyt venku- otužovat se při sportu. Posílíme své zdraví stravováním, pohybem i relaxací.

V oblasti primární prevence:

Pochopíme význam rodiny, kamarádských vztahů. Naučíme se řešit konflikty a předcházet jim, budeme se učit spolupráci. Seznámíme se s prací policie, záchranářů.

Nabídka činností

Hry a činnosti zaměřené na poznávání změn v přírodě. Společné diskuse, rozhovory, vyprávění. Práce s přírodninami a rozličným materiálem. Činnosti zaměřené na řešení myšlenkových i praktických problémů. Experimenty – pokusy a objevy. Pozorování a prožívání změn v přírodě. Společné aktivity- velikonoce- oslavy jara.

Očekávané výstupy

Rozlišovat aktivity, které mohou podporovat i poškozovat okolní prostředí. Zvládat běžné činnosti a praktické situace- uvědomovat si nebezpečí. Zacházet šetrně s pomůckami i materiálem. Vnímát estetické prostředí, sledovat se zájmem a naslouchat. Přirozeně bez zábran komunikovat, prožívat radost ze zvládnutého.

Příležitosti

Velikonoce ve školce – výstavy, tvořivé dílny s rodiči
Spolupráce s AGRO – Malý zahradník. Otvírání školní zahrady
Slet čarodějnic – akce tříd
Návštěva knihovny - divadlo

Náš zelený domov

6. téma – květen

Charakteristika programu

Prohlubujeme citové vztahy ke členům rodiny, k sobě a k druhým.
Všímáme si změn kolem nás. Poznáváme přírodní živly: voda, oheň, země, vzduch.
Prožíváme sounáležitost s přírodou živou i neživou. Učíme se ochraně přírody.

V oblasti ekologie:

Pozorujeme rozmanitost druhů rostlin i živočichů
Učíme se vyhledávat informace
Tvoříme z přírodnin
Poznáváme odlišnosti u lidí i v přírodě
Poznáváme, co prospívá našemu zdraví a naopak
Poznáváme hmyz
Své činnosti přeneseme do přírody

Dílčí cíle + zaměření na oblasti

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, vnímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- Osvojení si některých poznatků a dovedností předcházející čtení a psaní
- Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy verbální i neverbální – výtvarné, pohybové, dramatické

V oblasti ekologie:

Poznáme život na poli, v lese, na louce. Význam bylin a rostlin pro zdraví. Uklidíme si zahradu, připravíme zeminu pro sázení a setí. Péče o žízáliště, kompost. Poznáme vliv slunečního záření na člověka – prevence.

V oblasti Výchovy ke zdraví:

Budeme aktivní ve školce i v přírodě. Poznáme, jak duševní pohoda přispívá k tělesnému zdraví. Poznáme práci záchranářů. Sport s náčiním, náradím.

V oblasti primární prevence:

Poznáme pojem bezpečí a ochrana. Naučíme se předcházet úrazům.

Nabídka činností

Spontánní a řízené činnosti v přírodě i ve třídě. Manipulace s předměty- experimenty, pokusy. Činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (práce s knihou, IT). Činnosti vedoucí k poznání časových a logických posloupností. Provádění jednoduchých pracovních úkonů. Hudební, pohybové a jazykové činnosti. Aktivity podporující tvořivost a poznávání.

Očekávané výstupy

Vnímat rozmanitost světa. Všimnout si změn v okolí. Pomáhat a pečovat o přírodu a vše kolem nás. Zachycovat skutečnosti z okolí (výtvarné a pracovní techniky...) Spolupracovat s druhými, s kamarádem. Posilování vztahů k sobě samému, rodině, kamarádovi. Vyvinout volní úsilí- dokončit práci. Prožívat radost z pohybu v přírodě a sportu. Domluvit se slovy i gesty, improvizovat. Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný.

Příležitosti

Výlety do přírody, práce na zahrádce

Setkání s rodiči. Den Matek. Výstavy, divadla, představení na akcích města

Sportovní aktivity (fotbal, plavání aj.)

Představme si svět

7. téma - červen

Charakteristika programu

Povíme si o planetě Zemi, o vesmíru. Budeme poznávat naši vlast, město a místo kde žijeme. Naučíme se, jak předcházet nebezpečí a úrazům. Zopakujeme si pravidla bezpečnosti.

Budeme podnikat výlety po okolí a poznávat vzdálené kraje. Budeme rozvíjet svoji fyzickou zdatnost sportem a otužováním. Naučíme se orientaci v místě bydliště a školy.

Oslavy: Den dětí, Den životního prostředí (5.6.), Den květů – letního slunovratu 21.6.

Multikulturní výchova- já a můj kamarád- každý jsme jiný.

Z oblasti ekologie:

Opakujeme si třídění odpadů

Tvoříme a recyklujeme

Poznáváme význam lidské činnosti na život na Zemi

Učíme se chránit své zdraví a předcházet úrazům

Poznáváme život ve městě a na vesnici

Dílčí cíle + zaměření na oblasti

- Poznávání jiných kultur a cizího jazyka
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

V oblasti ekologie:

Poznáme rozmary počasí, vodní živočichy, rozdíl mezi životem na vesnici a ve městě.

Poznáme přírodní živly.

V oblasti Výchovy ke zdraví:

Zopakujeme si péči o chrup. Budeme sportovat a poznáme nové sportovní aktivity. Zaměříme se na pitný režim a správné stravování.

V oblasti primární prevence:

Poznáme co by se stalo, kdyby..., co znamená bezpečné cestování.

Nabídka činností

Aktivity v přírodě, výlety po okolí. Činnosti směřující k prevenci úrazů, bezpečné sportování, cestování. Námětové hry, dramatizace, konstruování. Hledání v knihách, mapách. Příležitosti k seznamování se sdělovacími prostředky- noviny, časopisy, knihy aj.). Aktivity směřující k zájmu o život na planetě Zemi, historii, poznávání cizích zemí a krajin.

Očekávané výstupy

Respektovat potřeby druhého, vnímat přání druhých. Komunikovat vhodným způsobem s dětmi i dospělými. Uvědomovat si své možnosti a limity. Orientovat se ve svém okolí (město, bydliště). Nalézat řešení v neobvyklých situacích. Mít povědomí o některých způsobech ochrany svého zdraví a bezpečí. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které poškozovat.

Příležitosti

Školní výlety. Oslava Dne dětí

Pochody a akce s rodiči. Dopravní vycházky

Loučení s předškoláky- závěrečná vystoupení pro rodiče a veřejnost

6.5. Třídní vzdělávací programy (jsou součástí dokumentace jednotlivých tříd)

6.6. Charakteristiky jednotlivých tříd - každoročně jsou vkládány do ŠVP aktuální charakteristiky na daný školní rok

Třídní vzdělávací program

2017/2018

**Vychází z ŠVP „Za vším hledej slunce“
(dle RVP PV)**

1. třída

Třída s rozšířenou výukou anglického jazyka

KOŤATA

Učitelky: Dana Roušarová
Dita Králíčková

Třídní vzdělávací program 2017/2018

Vychází z ŠVP „Za vším hledej slunce“
(dle RVP PV)

2. třída

BERUŠKY

**Učitelky: Miroslava Bečková
Jana Zelená**

Třídní vzdělávací program 2017/2018

**Vychází z ŠVP „Za vším hledej slunce“
(dle RVP PV)**

3. třída

VEVERKY

Učitelky: Ivana Švandová
Jarmila Štěpánová

Třídní vzdělávací program 2017/2018

Vychází z ŠVP „Za vším hledej slunce“
(dle RVP PV)

4. třída

KRTCI

Učitelky: Jitka Dostálová
Michaela Hubková
Mgr. Michaela Trejtnarová

Třídní vzdělávací program 2017/2018

Vychází z ŠVP „Za vším hledej slunce“
(dle RVP PV)

5. třída

ČMELÁCI

Učitelka: Bc. Marie Benešová

Pedagogický asistent, školní asistent: Petra Beránková

Pedagogický asistent: Olga Burešová

6.6. Nabídka rozšířených aktivit

Mateřská škola nabízí několik rozšířených aktivit pro děti. Všechny aktivity jsou zdarma, pouze u některých zákonní zástupci dětí zakoupí potřebné materiály (Feuersteinova metoda, angličtina). Podrobné informace o těchto aktivitách poskytují učitelky, které je vedou.

- Sboreček Plhováček
- Angličtina
- Tvořivá dílna
- Seznamování s IT
- Feuersteinova metoda
- Logopedie

Rozvrh rozšířených aktivit (kroužků) v mateřské škole:

Aktivita:	Kdy?	Kde?	Pod vedením
------------------	-------------	-------------	--------------------

Sboreček	Úterý 15.00-15.45	VEVERKY	Dana Roušarová Jarmila Štěpánová
Angličtina	Čtvrtek 15.00-15.45	KOŤATA	Dita Králíčková Dana Roušarová
Tvořivá dílna	Středa 1x14dní 14.30-15.45	Tvořivá dílna	Bc. M.Benešová
Logopedie	Středa 15.00-16.00	BERUŠKY	Jana Zelená
Feursteinova metoda	Pondělí 15-15:45	ČMELÁCI	Jarmila Štěpánová Jitka Dostálová
Seznamování s IT	Pondělí 1x14 dní 15:00 -15:45	VEVERKY	Ivana Švandová

- Do sborečku jsou zařazovány děti s pěveckými dovednostmi a zájmem o hudbu a zpěv.
- Do kroužku angličtiny jsou zpravidla zařazovány děti od 5 let, bez vady řeči.
- Tvořivá dílna, aktivita je nabídnuta nadaným dětem i ostatním zájemcům, od 4 let
- Metoda Feursteinova instrumentálního obohacování je nabídnuta předškolním dětem, pouze malé skupině – dle výběru učitelek a dohodě s rodiči.
- Logopedie je pro rodiče s dětmi všech věkových kategorií, po domluvě s paní učitelkou.
- Seznamování s IT

6.7. Školní akce a prostředky k realizaci cílů

Školní akce jsou tradiční v životě školy. Podle potřeby bývají pozměňovány nebo doplňovány o nové zajímavé a podnětné aktivity.

Podzim	Podzimní dílna s rodiči sběr podzimních plodů krátký výlet, exkurze návštěvy divadelních představení předplavecký výcvik
	mikulášská nadílka vánoční vystoupení sborečku (MŠ, veřejnost) „Vánoční těšení“ závody v sáňkování soutěž o největšího sněhuláka

Zima	návštěva výstavy vánočních výrobků, tradic návštěva 1. třídy ZŠ karneval v maskách Vítání občánků divadelní představení v MŠ vánoční vystoupení sborečku pro seniory
Jaro	návštěva knihovny velikonoční dílna s rodiči návštěva velikonoční výstavy v ZŠ Plhov Plavecký výcvik „Čarodějnice „ – zábavné dopoledne jarní vystoupení sborečku pro seniory oslavy Dne matek návštěva hasičů, policie sportovní vycházka návštěva náhodského zámku - galerie společný výlet divadelní představení v MŠ
Léto	oslava MDD – zábavné odpoledne pro rodiče s dětmi návštěva ZUŠ Sportovní dopoledne v ZŠ T.G.M. třídní výlety výstava výtvarných prací dětí v MŠ loučení se školáky- pasování divadelní představení v MŠ návštěva městské policie a hasičů Skřivánek – přehlídka dětských pěveckých sborů

7. Struktura evaluace MŠ a její metody

- **Struktura evaluace MŠ a její metody**
 - Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávací činnosti
 - Autoevaluace – vyhodnocování své vlastní vzdělávací činnosti
 - Kriteria pro hodnocení konkrétních pedagogických činností, podmínek a kvality výsledků jsou odvozeny ze základních požadavků na předškolní vzdělávání, které jsou vyjádřeny v RVP PV.
 - Poznatky získané tímto způsobem mají sloužit ke zkvalitnění vlastní vzdělávací činnosti, je to interní materiál MŠ
 - Kriteria pro hodnocení konkrétních pedagogických činností, podmínek a kvality výsledků jsou odvozeny ze základních požadavků na předškolní vzdělávání, které jsou vyjádřeny v RVP PV
 - Cílem pedagogické evaluace je zkvalitnění vzdělávání jako celku školy a tím i jednotlivých tříd
- **Struktura celoroční evaluace, autoevaluace**
Kdy hodnotíme (časový plán) : Na konci školního roku všichni pedagogičtí pracovníci

Jaké oblasti hodnotíme a jejich popis

➤ **ŠVP, TVP**

- Do jaké míry je v souladu s RVP PV
- Co v dalším období zlepšit, doplnit, vypustit
- Jaké provést úpravy
- Porovnat co je v ŠVP, TVP napsáno a do jaké míry je realizováno
- Byly splněny cíle
- Vyhovuje kvalita podmínek
 - a) Materiálních
 - b) Životospráva
 - c) Psychosociálních a psychohygienických
 - d) Organizační
 - e) Řízení MŠ
 - f) Personální a pedagogické zajištění
 - g) Spoluúčast rodičů
- Vyhovuje mi způsob zpracování ŠVP, TVP

➤ **Jak jsem pracoval já (hodnotící rozhovory)**

- jaké jsem měl výsledky
- chci – mohu něco zlepšit
- co jsem udělala
- co se mi povedlo, nepovedlo
- co bylo pro mě náročné
- jaké mi vyhovují, osvědčily se, neosvědčily se metody a formy práce
- promyšlenost postupů a cílů
- daří se mi individuální přístup
- Vedla jsem děti průběžně ke klíčovým kompetencím

➤ **Spolupráce**

- S provozním personálem
- Pedagogického personálu
- S kolegyní na třídě
- S okolím (DDM, ZUŠ, ZŠ, zřizovatel atd....)
- Atmosféra v MŠ

Jakým způsobem hodnotíme (techniky vyhodnocování):

Při zpracování celoroční závěrečné evaluace využíváme tyto metody a z nich plynoucí nástroje.

Pozorování

- Strukturované (hospitace)
- Polostrukturované
- Nahodilé

Rozhovor

- Strukturovaný (řízený)
- Polostrukturovaný

- Nestrukturovaný (volný)
- Hodnotící rozhovory

Projektivní metody

- Grafické (začarovaná rodina, kresba stromu, postavy)

Sociometrické

- Hodnocení mezilidských vztahů

Obsahová analýza

- Analýza osobní dokumentace,
- Analýza školní dokumentace (ŠVP, vlastní hodnocení školy.)
- Analýza výsledků činnosti žáka

Dotazník

- Otázky uzavřené (ano, ne)
 - polozavřené
 - otevřené (volné)
- Škálové hodnocení

Anketa

• **Struktura evaluace integrovaných bloků**

Cíl evaluace integrovaných bloků

Je dosáhnout efektivního vzdělávacího procesu, který podporuje dětskou fantazii, obohacuje a doplňuje denní život dítěte, vytváří podnětné, laskavé prostředí, které vede děti k pocitu spokojenosti, sounáležitosti a radosti a připraví je ke vstupu do další etapy vzdělávání.

Kdy hodnotíme (časový plán), všichni pedagogičtí pracovníci pololetně.

Jaké oblasti hodnotíme a jejich popis

- **Integrovaný blok (hlavní téma)**
 - Do jaké míry je v souladu s RVP PV, ŠVP, TVP
 - Co v dalším období zlepšit, doplnit, vypustit
 - Jaké provést úpravy
 - Na co se v příštích obdobích zaměřit
 - Do jaké míry byl realizován dle našich představ
 - Byly splněny cíle
 - Vyhovuje kvalita podmínek
 - a) Materiálních
 - b) Životospráva
 - c) Psychosociálních a psychohygienických
 - d) Organizační
 - e) Řízení MŠ
 - f) Personální a pedagogické zajištění
 - g) Spoluúčast rodičů
- **Jak jsem pracoval já**
 - jaké jsem měl výsledky

- chci – mohu něco zlepšit
- co jsem udělala
- co se mi povedlo, nepovedlo
- co bylo pro mě náročné
- jaké mi vyhovují, osvědčily se, neosvědčily se metody a formy práce
- promyšlenost postupů a cílů
- daří se mi individuální přístup

➤ **Spolupráce**

- S provozním personálem
- Pedagogického personálu
- S kolegyní na třídě
- S okolím (DDM, ZUŠ, ZŠ, zřizovatel atd....)
- Atmosféra v MŠ

Jakým způsobem hodnotíme:

Při zpracování evaluace integrovaných bloků využíváme nabídku stejných metod a nástrojů jako u celoroční evaluace.

➤ **Struktura evaluace integrovaných tematických celků (podtémat)**

Kdy hodnotíme (časový plán): denně v třídní knize, s dětmi

Jaké oblasti hodnotíme a jejich popis

Podtémata (TVP)

Co děti nejvíce zaujalo
 Co se děti naučily
 Co se povedlo, co ne a proč
 Závěr pro další činnosti

Kdo hodnotí (odpovědnost zúčastněných): Všichni pedagogičtí pracovníci s dětmi

Jakým způsobem hodnotíme:

Při zpracování evaluace hodnocení integrovaných tematických celků využíváme nabídku stejných metod a nástrojů jako u celoroční evaluace.

Využíváme též reflexe dětí ve formě arteterapie, hodnocení škálou, hodnocení komunikačním kruhem.

Struktura evaluace vzdělávacích výsledků ve třídách:

Evaluace vzdělávacích výsledků je vedena na každé třídě odlišně. Pí. učitelky si samy volí formu a metody evaluace.

Záznamy se o dětech vedou průběžně, minimálně však dvakrát za 1 školní rok (**časový plán**). Podrobněji se vedou záznamy o dětech s individuálními zvláštnostmi (speciálními vzdělávacími potřebami – IVP)

Pravidelně jsou doplňovány diagnostické archy- hodnocení individuálních pokroků dětí, pravidelně je doplňováno portfolio dětí – samy děti se podílí.

Odpovědnost zúčastněných: všichni pedagogičtí pracovníci

Každá učitelka je zodpovědná za děti, které se vzdělávají v její třídě.

Cíl evaluace vzdělávacího procesu

- 1) Je dosáhnout u dětí, aby byly co nejvíce samostatné, sebevědomé, sebejisté, tvořivě myslet a jednat, umět se přizpůsobit, být citlivý k potřebám druhého, umět řešit problémy....
- 2) Vytvořit prostředí důvěry, přátelství, pohody, vytvářet pěkné vztahy mezi dětmi, kolektivem a rodinou
- 3) Spolupracovat s rodinou, být citliví k jejich problémům a požadavkům, přistupovat citlivě s porozuměním a pochopením.

Cíle ostatní evaluace

Cílem je neustálé vyhodnocování a poskytnutí zpětné vazby pro zkvalitnění další práce, systematické shromažďování informací o kvalitě

.....cesta ke kvalitě!

PLÁN EVALUACE NA ŠKOLNÍ ROK 2017/2018

Předmět evaluace	Obsah evaluace	Termín	Nástroje	Zodpovídá
Školní vzdělávací program	hodnocení uplynulého období <ul style="list-style-type: none">• Silné a slabé stránky• Realizace vzdělávací nabídky• Hodnocení výsledků• Podmínky ke vzdělávání	Srpen – září	pedagogická rada vlastní hodnocení školy	ředitelka školy
Třídní vzdělávací program	<ul style="list-style-type: none">• Co se děti naučily• S jakými hodnotami se seznámily• Co se dětem nejvíce líbilo a proč• Co se nepovedlo a	denně	<u>třídní kniha</u> Záznamy dětí a učitelek, dokumentace (foto, hodnotící	učitelky

	proč		listy)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Která tem.část děti nejvíce zaujala • O které činnosti projevily děti největší zájem • Při jakých činnostech byla rozvíjena samostatnost • V čem jsme spolupracovali s rodiči • Co z naplánovaných aktivit se nepodařilo splnit 	Pololetí školního roku	záznamový arch	učitelky
Pedagogická diagnostika	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnocení individuálních pokroků jednotlivých dětí 	průběžně	portfolio dítěte	Učitelky Asistenti pedag.
Hodnocení pedagogů	<ul style="list-style-type: none"> • Plánování a příprava na činnost • Materiální podmínky pro činnost • Psychohygienické podmínky • Motivace a hodnocení dětí • Interakce, komunikace a klima třídy • Pedagogická dokumentace 	průběžně	hospitace namátkové kontroly	ředitelka zastupující uč.
Spolupráce s rodiči	<ul style="list-style-type: none"> • Účast rodičů na společných akcích • Sponzorské dary • Pomoc při zajišťování exkurzí a výletů 	na konci školního roku	Anketa dotazník informační systém	učitelky ředitelka
Materiálně technické vybavení školy	<ul style="list-style-type: none"> • opravy a údržba materiální vybavení 	průběžně	revize kontroly	ředitelka

V Náchodě 18.8.2017

Vypracovala Mgr. Michaela Trejtnarová,
ředitelka MŠ